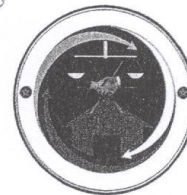

ጾጊ/557
09/04/08

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን

THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA
ETHIOPIAN REVENUES AND CUSTOMS AUTHORITY

ቁጥር 6-0/96/08
Ref. No
ቀን 08 ታህሳስ 2008
Date

በአባሪው ለተዘረዘሩት በሙሉ
በያሉበት

በገቢ ግብር አዋጅ ስለ ማስተላለፊያ ዋጋ (Transfer pricing) መደንገጉ ይታወሳል። ለዚህ ድንጋጌ አፈፃፀም የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር በደብዳቤ ቁጥር ገ/አ/1/2/80 በ14/01/2008 ዓ/ም በማስተላለፊያ ዋጋ የሚደረግ ግብይትን ለመከላከል የወጣውን መመሪያ ቁጥር 43/2007 ሲሆን የዚህን መመሪያ 27 ገጽ አያይዘን ልክናል።

በተጨማሪ በየግብር ዘመኑ ግብር ከፋዮች የንግድ ትርፍ ግብር እና የማዕድን ገቢ ግብር ማሳወቂያ ቅጽ ጋር የሚቀርብ የዋጋ ትልልፍ ያለባቸውን ጉዳዮች ማሳወቂያ ቅጽ (Transfer pricing Declaration) 12 ገጽ የተላከ ሲሆን ግብር ከፋዮች እንዲያውቁት እና ሥራ ላይ እንዲውል አሳውቃለሁ።

ግልባጭ፣

- ለክብር ዋና ዳይሬክተር
- ለአገ ማስከበር ሥራዎች ዘርፍ
- ለምደርናይዜሽንና ኮርፖሬት ሥራዎች ዘርፍ
- ለጉምሩክ ኘርግራም ልማትና ድጋፍ ሥራዎች ዘርፍ
- ለአዲስ አበባ ቅ/ጽ/ቤቶች ኘርግራም ልማትና ድጋፍ ሥራዎች ዘርፍ (ከ39 ገጽ አባሪ ጋር)
- ለፌዴራል ቅ/ጽ/ቤቶች ድጋፍና ክትትል ዳይሬክቶሬት (ከ39 ገጽ አባሪ ጋር)
- ለግብር አወሳሰንና አሰባሰብ አሠራርና ኘርግራም ልማት ዳይሬክቶሬት (ከ39 ገጽ አባሪ ጋር)
- ለታክስ መረጃ አስተዳደር ዳይሬክቶሬት (ከ39 ገጽ አባሪ ጋር)
- ለክልሎች ድጋፍና ትብብር ዳይሬክቶሬት (ከ39 ገጽ አባሪ ጋር)
- ለገቢ ሂሳቦች አስተዳደር ዳይሬክቶሬት (ከ39 ገጽ አባሪ ጋር)
- ለጥናትና ልማት ዳይሬክቶሬት (ከ39 ገጽ አባሪ ጋር)
- ለደንበኞች አገልግሎት ዳይሬክቶሬት (ከ39 ገጽ አባሪ ጋር)
- ለትምህርትና ኮሚኒኬሽን ዳይሬክቶሬት (ከ39 ገጽ አባሪ ጋር)
- ለታክስ አዲት ኘርግራም ልማትና ድጋፍ ዳይሬክቶሬት (ከ39 ገጽ አባሪ ጋር)

የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን

ለዘመናዊና ፍትሐዊ የታክስና ቀረጥ አስተዳደር ሥርዓት ግንባታ ተግተን እንሰራለን!

Handwritten notes and signatures in Amharic script.

ሥልጣን
OF ETHIOPIA
SECURITY

- > ለከፍተኛ ግብር ከፋዮች ቅ/ጽ/ቤት
  - > ለምሥራቅ ኢ/አ መ/ግ/ከ/ቅ/ጽ/ቤት
  - > ለምዕራብ ኢ/አ መ/ግ/ከ/ቅ/ጽ/ቤት
- አዲስ አበባ

- > ለአዳማ ቅ/ጽ/ቤት
- አዳማ

- > ለባህርዳር ቅ/ጽ/ቤት
- ባህርዳር

- > ለመቀሌ ቅ/ጽ/ቤት
- መቀሌ

- > ለድሬዳዋ ቅ/ጽ/ቤት
- ድሬዳዋ

- > ለኮምቦልቻ ቅ/ጽ/ቤት
- ኮምቦልቻ

- > ለጅማ ቅ/ጽ/ቤት
- ጅማ

- > ለሐዋሳ ቅ/ጽ/ቤት
- ሐዋሳ

16/108
08/14/08
14/01

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ
የንግድና የኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር
The Federal Democratic Republic of Ethiopia
Ministry of Finance and Economic Development

ቁጥር 7/21/2/80
Ref. No.
ቀን 14/01/2008
Date

**ለኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለስልጣን
አዲስ አበባ**

በተሳሰሩ ሰዎች መካከል በማስተላለፊያ ዋጋ የሚደረግ የንግድ ወይም የፋይናንስ ግንኙነትን ለመከላከል የሚያስችል መመሪያ በመ/ቤታችን ሊወጣ እንደሚገባ የገቢ ግብር አዋጅ 286/94 አንቀጽ 29 ይደነግጋል።

ስለዚህ በሚኒስቴር መ/ቤታችን በማስተላለፊያ ዋጋ የሚደረግ ግብይትን ለመከላከል የወጣውን መመሪያ ከዚህ ጋር አባሪ በማድረግ የላክን ስለሆነ ከጥቅምት 1 ቀን 2008 ዓ.ም. ጀምሮ ተፈጻሚ እንዲሆን እንዲደረግ እናሳስባለን።

ከሠላምታ ጋር

[Signature]
አማኝኛ ገብረ
ሚኒስቴር ደኔቆ

Letter/Sen/TA

መመሪያ ቁጥር 43/2007

በማስተላለፊያ ዋጋ የሚደረግ ግብይትን ለመከላከል የወጣ መመሪያ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የገቢ ግብር አዋጅ (አዋጅ ቁጥር 286/1994) በአንቀጽ 29 በተመለከተው መሠረት ግንኙነት ባላቸው ሰዎች መካከል የሚደረግ ግብይቶች የገቢያ ዋጋ መርህን ተከትለው መከናወን ስላለባቸው፤

ዓለም አቀፍ መልካም ተሞክሮዎችን (በተለይም ደግሞ የዓለም አቀፍ የኢኮኖሚ ትብብር ድርጅት የማስተላለፊያ ዋጋ መመሪያዎችን) መሠረት ያደረገና የገቢያ ዋጋ መርህን ሥራ ላይ ለማዋል የሚጠቅም፤ ሁሉን አቀፍ የሆነ በማስተላለፊያ ዋጋ የሚደረግ ግብይትን ለመከላከል የሚያስችል አሠራር መዘርጋት በማስፈለጉ፤

በገቢ ግብር አዋጅ አንቀጽ 29(1) ለገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስትሩ መ/ቤቱ በተሰጠው ስልጣን መሠረት ይህ መመሪያ ወጥቷል።

**ክፍል አንድ
ጠቅላላ**

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ "በማስተላለፊያ ዋጋ የሚደረግ ግብይትን ለመከላከል የወጣ መመሪያ ቁጥር 43/2007" ተብሎ ሲጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

ለዚህ መመሪያ አፈፃፀም ሲባል የሚከተሉት ቃላትና ሐረጎች ከዚህ በታች የተሰጣቸው ትርጉም ይኖራቸዋል።

1. "የሚነፃፅር ግብይቶች" ማለት በዚህ መመሪያ አንቀጽ 5 መሠረት ሊነፃፀሩ የሚችሉ ግብይቶች ናቸው።
2. "ቁጥጥር የተደረገበት ግብይት" ማለት ግንኙነት ባላቸው ሰዎች መካከል የሚደረግ ማንኛውም ግብይት ነው።
3. "የሀገር ውስጥ ግብይት" ማለት በታክስ ከፋዮች መካከል በአገር ውስጥ የሚደረግ ማንኛውም ግብይት ነው።
4. "የተግባር ትንተና" ማለት ዋጋ ያለውን ንብረት እና ሲደርስ የሚችለውን አደጋ ታላቢ በማድረግ ስለግብይቶች የሚገለጽበት ትንተና ነው።
5. "የገቢ ግብር አዋጅ" ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የገቢ ግብር አዋጅ (አዋጅ ቁጥር 286/1994) ነው።

የግዴታ ሪፖርት
የባለሥልጣን

6. “ዓለም አቀፍ ግብይት” ማለት በታክስ ክፋይና ነዋሪነቱ በኢትዮጵያ ባልሆነ ሰው መካከል የሚደረግ ግብይት ነው።
7. “ነዋሪ ያልሆነ” ማለት በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆነ ሰው ነው።
8. “ሰው” ማለት በገቢ ግብር አዋጅ አንቀጽ 2(1) ሥር እንደተደነገገው ማንኛውም ግለሰብ፣ ድርጅት ወይም የሰዎች ህብረት ነው።
9. “ግንኙነት ያላቸው ሰዎች” የሚባሉት በገቢ ግብር አዋጅ 2(4) የተሰጠው ትርጉም ይኖራቸዋል።
10. “ነዋሪ” ማለት በገቢ ግብር አዋጅ አንቀጽ 5 ሥር የተዘረዘሩትን መስፈርቶች የሚያሟላ ማንኛውም ሰው ነው።
11. “የታክስ ባለስልጣን” ማለት የፌዴራል ወይም የክልል የታክስ ባለስልጣን ነው።
12. “ታክስ ክፋይ” ማለት በገቢ ግብር አዋጅ አንቀጽ 2(7) የተሰጠውን ትርጉም የሚይዝ ነው።
13. “ታክስ የሚከፈልበት ገቢ” በገቢ ግብር አዋጅ አንቀጽ 2(11) የተሰጠውን ትርጉም ይይዛል።
14. “ሙከራ የተደረገበት ሰው” ማለት ቁጥጥር በተደረገበት ግብይት ውስጥ ተሳታፊ የሆነ የፋይናንስ ጠቋሚው የመልሶ የመሸጫ ዋጋ፣ የተጨማሪ ወጪ እና የግብይት የተጣራ ትርፍ ዘዴዎችን በመጠቀም ሙከራ የተደረገበት ይሆናል።
15. “ግብይት” ማለት
  - ሀ) የዕቃዎች ግዢና ሽያጭ፣
  - ለ) ተጨባጭነት (ግዙፋዊ ሀልዮት) ያላቸውን ዕቃዎች፣ የካፒታል ዕቃዎችንም ጭምር) የመግዛት፣ መሸጥ፣ ማከራት ወይም መጠቀም፣
  - ሐ) ግዙፋዊ ሀልዮት የሌላቸውን ሀብቶች መግዛት፣ መሸጥ፣ ማከራየት ወይም መጠቀም፣
  - መ) የአገልግሎቶችን አቅርቦት፣
  - ሠ) የፋይናንስ አቅርቦትና ክፋይናንስ ጋር የተያያዙ አገልግሎቶችን፣
  - ረ) ሌላ ማናቸውም ግብይት፣ ውል፣ ግንኙነት፣ የተጻፈ ቢሆንም ባይሆንም የታክስ ክፋይን ታክስ የሚከፈልበት ገቢ ሊካ የሚችል ማንኛውም ግብይት ነው።
16. “ቁጥጥር ያልተደረገበት ግብይት” ማለት ግንኙነት በሌላቸው ሰዎች መካከል የሚደረግ ማንኛውም ግብይት ነው።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

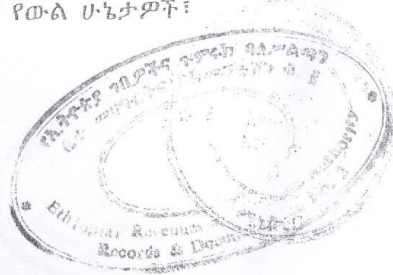
ይህ መመሪያ በገቢ ግብር አዋጅ አንቀጽ 29(1) በተመለከተው መሠረት ግንኙነት ባላቸው ሰዎች መካከል በሚደረግ ማንኛውም ዓለም አቀፍ እና አመታዊ ገቢያቸው ከ500,000 ብር በላይ በሆኑ ግንኙነት ባላቸው ግብር ከፋዮች መካከል በሚደረግ የሀገር ውስጥ ግብይት ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

4. የገበያ ዋጋ መርህ

1. ማንኛውም ታክስ ከፋይ ግንኙነት ካለው ሰው ጋር ግብይት በሚፈጽምበት ጊዜ ታክስ የሚከፈልበት ገቢውን የሚወስነው ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር በተጣጣመ መልኩ መሆን አለበት።
2. በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ 1 የተመለከተው ታክስ የሚከፈልበት ገቢ ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር የተጣጣመ ነው የሚባለው በዚህ ግብይት ያሉት ሁኔታዎች በተመሳሳይ ሁኔታ ግንኙነት በሌላቸው ሰዎች መካከል በሚደረጉ ግብይቶች ውስጥ ከሚታዩት ሁኔታዎች ጋር ያልተለየ የሆኑ እንደሆነ ነው።
3. ቁጥጥር የተደረገባቸው ግብይቶች ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር የተጣጣሙ መሆናቸውና ማናቸውም የዋጋ ማስተካከያ መጠን የሚወሰነው በዚህ መመሪያ ድንጋጌዎች መሠረት ይሆናል።

5. ተነጻጻሪነት

1. አንድ ቁጥጥር ያልተደረገበት ግብይት ቁጥጥር ከተደረገበት ግብይት ጋር ተነጻጻሪ ነው የሚባለው፡-
  - ሀ) አግባብነት ባለው የማስተላለፊያ ዋጋ መወሰኛ ዘዴ መሠረት የሚመረመረውን የፋይናንስ ጠቋሚ ትርጉም ባለው መልኩ በማይነካ ሁኔታ በሁለቱ ግብይቶች መካከል ልዩነቶች የሌሉ እንደሆነ፤
  - ለ) ልዩነቶች ቢኖሩ እንኳን፣ ልዩነቶቹ በንፅፅርቱ ላይ የሚያስከትሉትን ውጤት ለማስወገድ ትክክለኛ የንጽጽር ማስተካከያ አብባብነት ባለው ቁጥጥር ባልተደረገበት ግብይት የፋይናንስ ጠቋሚ ላይ ተደርጎ ልዩነቶች የተገኙ እንደሆነ ነው።
2. ግብይቶቹ ለተፈፀሙበት ሁኔታ ኢኮኖሚያዊ አግባብነት እስካላቸው ድረስ ሁለት ግብይቶች የሚነጻጸሩ ናቸው ብሎ ለመወሰን የሚከተሉት ሁኔታዎች ከግምት ውስጥ ይገባሉ፡-
  - ሀ) የንብረቱ ወይም የአገልግሎቱ ባህሪ፤
  - ለ) ግብይቱን አስመልክቶ በእያንዳንዱ ሰው የተከናወነው ተግባር፣ ጥቅም ላይ የዋለው ንብረት፣ የተጋረጠው ስጋት፤
  - ሐ) የግብይቶች የውል ቃላትና የውል ሁኔታዎች፤

- መ) ግብይቶች የተከናወኑባቸው የኢኮኖሚና የገበያ ሁኔታዎች፤ እና
- ሠ) ግብይቶቹን የፈፀሙት ሰዎች የሚከተሏቸው የንግድ ስልቶች፤

3. ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1(ለ) አፈጻጸም የንጽጽር ማስተካከያ የሚደረገው የውጤቱን አስተማማኝነት ለመመርመር ሆኖ የሚከተሉትን ሁኔታዎች ግምት ውስጥ በማስገባት ነው፡፡

- ሀ) ማስተካከያው የሚደረግበት ልዩነትና ወሳኝነት፤
- ለ) ማስተካከያ የሚደረግበት የመረጃ ጥራት፤
- ሐ) የማስተካከያው ዓለማዊ፤
- መ) ማስተካከያው የሚደረግበት ዘዴ አስተማማኝነት

6. በማስተላለፊያ ዋጋ ግብይት ያለመፈፀሙን ለማረጋገጥ ጥቅም ላይ የሚውሉ ዘዴዎች

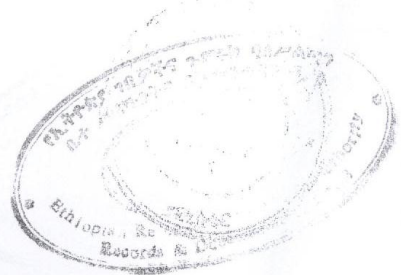
1. ለዚህ መመሪያ አፈጻጸም ሲባል የማስተላለፊያ ዋጋ ግብይት ያለመኖሩን ለማረጋገጥ የሚከተሉት ዘዴዎች ጥቅም ላይ ይውላሉ፡፡

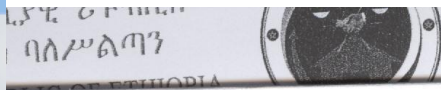
ሀ) ቁጥጥር ያልተደረገበት ተነጻጻሪ ዋጋ ዘዴ፡- ይህ ዘዴ ቁጥጥር በተደረገበት ግብይት ውስጥ ለንብረት ወይም ለአገልግሎት የተከፈለውን ዋጋ ቁጥጥር ባልተደረገበት ግብይት ለንብረት ወይም ለአገልግሎት ከተከፈለው ዋጋ ጋር የሚነጻጸርበት ዘዴ ነው፡፡

ለ) መልሶ የመሸጫ ዋጋ ዘዴ፡- ይህ ዘዴ አንድ ሰው ቁጥጥር በተደረገበት ግብይት የገዛውን ዕቃ ቁጥጥር ባልተደረገበት ግብይት በመሸጥ ያገኘውን ትርፍ በሌሎች ቁጥጥር ባልተደረገባቸው ተነጻጻሪ ግብይቶች ተመሳሳይ ዕቃ ተሸጦ ከሚገኘው ትርፍ ጋር የሚነጻጸርበት ዘዴ ነው፡፡

ሐ) የተጨማሪ ወጪ ዘዴ፡- ይህ ዘዴ ቁጥጥር በተደረገበት ግብይት ውስጥ ንብረቶችን ወይም አገልግሎቶችን ለማቅረብ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ የወጡት ተጨማሪ ወጭዎች ቁጥጥር ባልተደረገባቸው ግብይቶች ንብረቶችን ወይም አገልግሎቶችን ለማቅረብ ከወጡት ወጭዎች ጋር የሚነጻጸሩበት ዘዴ ነው፡፡

መ) የግብይት የተጣራ ትርፍ (Transaction net margin) ዘዴ፡- አንድ ግብይት የፈጸመ ወገን ቁጥጥር በተደረገበት ግብይት ውስጥ ተገቢ የሆነ አንጻራዊ መሠረት (ለምሳሌ ወጭዎች፣ ሽያጮች፣ ንብረቶች) ላይ ተመስርቶ የሚያገኘው የተጣራ ትርፍ ቁጥጥር ባልተደረገበት ተነጻጻሪ ግብይት ወይም ግብይቶች ውስጥ ተመሳሳይ በሆነ አንጻራዊ መሠረት ላይ ተመስርቶ ከሚገኘው የተጣራ ትርፍ የሚነፃፀርበት ዘዴ ነው፡፡

ሠ) የግብይት ትርፍን የማከፋፈል (transaction profit split) ዘዴ፡- ይህ ዘዴ አንድ ግንኙነት የሌለው ሰው ቁጥጥር ባልተደረገባቸው ተነጻጻሪ ግብይቶች በመሳተፍ የሚጠበቀውን ትርፍ (ኪሳራ) ቁጥጥር በተደረገበት ግብይት ውስጥ ተሳትፎ ላደረገ ግንኙነት ላለው ለእያንዳንዱ ሰው የሚደለደልበት ዘዴ ነው።

በዚህ ንዑስ አንቀጽ ሁሉ የተገለጹትን ዘዴዎች በመጠቀም በአንድ ወይም በሁለት ግንኙነት ባላቸው ሰዎች የተከናወኑ የተወሰኑ ተግባራት የገበያ ዋጋ የተከተሉ መሆናቸውን መወሰን የሚቻል ከሆነ፣ ለእነዚህ ተግባራት ክፍያ ሲፈጸም የሚመጣውን ቀሪ የጋራ ትርፍ (ኪሳራ) መሠረት በማድረግ የግብይት ትርፍን የማከፋፈል ዘዴ ተግባራዊ ይደረጋል።

2 በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተመለከተው ቢኖርም አንድ ታክስ ክፋይ በማስተላለፊያ ዋጋ ግብይት ያለመፈፀሙን ለማረጋገጥ ጥቅም ላይ ከሚውሉ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ከተፈቀዱ ዘዴዎች ውጪ ሲጠቀም የሚችለው በተፈቀዱት ዘዴዎች የትኛውም ቁጥጥር በተደረገበት ግብይት ውስጥ ያለውን የገበያ ዋጋ ለመወሰን የማይችሉ ሲሆን እና ታክስ ክፋይ የሚጠቀመው ሌላ ዘዴ የሚያመጣው ውጤት ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር የሚጣጣም ሲሆን ነው።

7. በማስተላለፊያ ዋጋ ግብይት ያለመፈፀሙን ለማረጋገጥ የተመረጡ ዘዴዎች አጠቃቀም

1. ቁጥጥር በተደረገበት ግብይት የሚታዩት ሁኔታዎች ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር የተጣጣሙ መሆናቸው የሚወሰነው የበለጠ ተገቢ የሆነውን ዘዴ ተግባራዊ በማድረግ ነው።

2. በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 ሥር ከተመለከቱት ዘዴዎች መካከል የበለጠ ተስማሚ የሆነው የሚመረጠው የሚከተሉት መስፈርቶች ከግምት ውስጥ ገብተው መሆን አለበት፡

- ሀ) የእያንዳንዱ ዘዴ ተነጻጻሪ ጥንካሬና ደካማ ጎን፤
- ለ) ቁጥጥር ከተደረገበት ግብይት ባህሪ አንጻር ተቀባይነት ያገኘው ዘዴ አግባብነት ግምት ውስጥ የሚገባው እያንዳንዱ ወገን ቁጥጥር በተደረገበት ግብይት ምን ተግባር እንዳከናወነበት ትንተና በማድረግ፤ (የተከናወኑት ተግባራት፣ ጥቅም ላይ የዋሉት ንብረቶች እና የተደቀነው ስጋት ትንተና)
- ሐ) የተመረጠውን ዘዴ ተግባራዊ ለማድረግ የሚጠቅም አስተማማኝ መረጃ መኖሩ፤
- መ) ቁጥጥር በተደረገበትና ቁጥጥር ባልደረገበት ግብይት መካከል ያለው የንጽጽር መጠን፤ በሁለቱ የግብይት ዓይነቶች መካከል የሚኖረውን ልዩነት ለማስወገድ የሚፈለገው የንጽጽር ማስተካከያ አስተማማኝነት ጭምር፤

3. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ያሉት መስፈርቶች ግምት ውስጥ ገብተው፣ በአንቀጽ 6(1ሀ) እና(ለ) በአንቀጽ 1(ለ) ሥር የተዘረዘሩት ዘዴዎች በእኩል አስተማማኝነት ደረጃ ተግባራዊ የሚሆኑ ከሆነ በአንቀጽ 6(1ሀ) የተመለከተው ዘዴ ተግባራዊ ይደረጋል። በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተመለከቱት መስፈርቶች ግምት ውስጥ ገብተው በአንቀጽ 6(1ለ-ሐ) ከተመለከቱት ዘዴዎች አንዱ እና በአንቀጽ 6(1መ-ሠ) ከተመለከቱት ዘዴዎች ውስጥ አንዱ ከሌላው ጋር በእኩል ደረጃ አስተማማኝ ከሆኑ በአንቀጽ 6(1ለ እና ሐ) የተመለከተው ዘዴ ተግባራዊ ይሆናል።

4. የአንድ ቁጥጥር የተደረገበት ግብይት ሁኔታዎች ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር የተጣጣሙ መሆናቸውን ለመወሰን ከአንድ በላይ የማኅበራዊ ዋጋ ዘዴ መጠቀም አይቻልም።

5. የታክስ ባለስልጣኑ ተግባራዊ የሆነው ዘዴ የበለጠ አግባብነት የሌለው መሆኑን ያረጋገጠ ካልሆነ በስተቀር፣ ማንኛውም ታክስ ክፋይ ተቀባይነት ያገኘውን ዘዴ ተጠቅሞ ሲገኝና የዘዴው አመራረጥ ከዚህ አንቀጽ ጋር የተጣጣመ ሆኖ ሲገኝ ቁጥጥር በተደረገበት የታክስ ክፋይ ግብይት ውስጥ ያሉት ሁኔታዎች ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር የሚጣጣሙ መሆናቸውን የታክስ ባለስልጣኑ ምርመራ በሚያደርግበት ጊዜ በታክስ ክፋይ የተመረጠው ዋጋ ዘዴ ተፈጻሚነት ይኖረዋል።

8. ሙከራ የሚደረግበት ሰው ስለመምረጥ

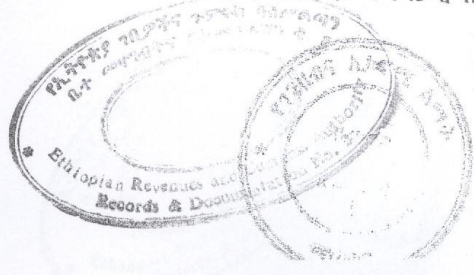
ሙከራ የሚደረግበትን ሰው የመምረጡ ሂደት የተጨማሪ ወጪ፣ መልሶ የመሸጫ ዋጋ ወይም በግብይት የተጣራ ትርፍ ዘዴዎች ተፈጻሚ በሚሆኑበት ጊዜ ከግብይቱ የተግባር ትንተና ጋር ወጥ መሆን ይኖርበታል።

9. ቁጥጥር የተደረገባቸው ጥምር ግብይቶችን መገምገም

አንድ ታክስ ክፋይ በተመሳሳይ ሁኔታዎች አንድ ወይም ከዚህ በላይ የሆኑ ቁጥጥር የተደረገባቸው፣ ኢኮኖሚያዊ ትስስር ያላቸው እና ለየብቻቸው በአስተማማኝ ሁኔታ ሊተነተኑ የማይችሉ ግብይቶች ያደረገ እንደሆነ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 5 የተመለከተውን የንጽጽርሽ ተግባር ለማከናወንና በዚህ መመሪያ አንቀጽ 6 የተመለከቱትን የማስተላለፊያ ዋጋ ስሌት ዘዴዎች ተግባራዊ ለማድረግ እነዚህ ግብይቶች ሊጣመሩ ይችላሉ።

10. የገበያ ዋጋ ህዳግ

1. የገበያ ዋጋ ህዳግ የሚወሰነው አግባብነት ያላቸውን የፋይናንስ ጠቋሚ ቁጥሮች (ለምሳሌ ዋጋዎች፣ ህዳጎች ወይም የትርፍ ድርሻዎች) መሠረት በማድረግ ሆኖ ውጤቱ የሚገኘውም በጣም የተሻለውን የማስተላለፊያ ዋጋ ስሌት ዘዴ (በአንቀጽ 7 መሠረት) በጣም በርካታ ለሆኑና በአንቀጽ 5 መሠረት የንጽጽርሽ ትንተና በተደረገባቸውና ቁጥጥር ባልተደረገባቸው ግብይቶች ላይ ተግባራዊ በማድረግ ነው።

2. ቁጥጥር የተደረገበት ግብይት ወይም ደግሞ በአንቀጽ 9 መሠረት የተጣመሩ ግብይቶች በገቢ ግብር አዋጅ አንቀጽ 29 መሠረት ማስተካከያ የማይደረግባቸው፣ ቁጥጥር ከተደረገበት ግብይት ወይም ልዩ ልዩ ግብይቶች የሚመነጨው የፋይናንስ ጠቋሚ ከገበያ ዋጋ ህዳግ ያልበለጠ እንደሆነ ነው።
3. አግባብነት ያለው ቁጥጥር የተደረገበት ግብይት ወይም በአንቀጽ 9 መሠረት የተጣመሩ ግብይቶች የፋይናንስ ጠቋሚ ከገበያ ዋጋ ህዳግ ውጭ የሆነ እንደሆነ የታክስ ባለሥልጣኑ በገቢ ግብር አዋጅ (አዋጅ ቁጥር 286/1994) አንቀጽ 29(1) መሠረት የዋጋ ማስተካከያው መነሻ አድርጎ የሚወስደው የገበያ ዋጋ ህዳግን አጋማሽ ቁጥር ነው። ነገር ግን ታክስ ከፋይ ወይም የታክስ ባለሥልጣኑ በህዳጉ ውስጥ ሌላ ነጥብ የበለጠ ተስማሚ መሆኑን ማሳየት ከቻሉ የህዳጉ አጋማሽ ቁጥር ተፈጻሚ አይሆንም።
4. ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 አፈጻጸም ሲባል የገበያ ዋጋ ህዳግ አጋማሽ ቁጥር ተደርጎ የሚወሰደው የገበያ ዋጋ ህዳጉን ካስከተሉት ቁጥጥር ከተደረገባቸው ተነጻጻሪ ግብይቶች የሚመነጨው የፋይናንስ ጠቋሚ ቁጥር 50ኛው ፐርሰንታይል ነው። ለዚህም ዓላማ ሲባል 50ኛው ፐርሰንታይል የሚባለው የፋይናንስ ጠቋሚው አነስተኛው ቁጥር ሆኖ ቢያንስ የፋይናንስ ጠቋሚው ቁጥር የቁጥሩ ወይም ከቁጥሩ በታች 50% ሲሆን ነው። ሆኖም ግን ከውጤቶቹ 50%ቱ ከፋይናንስ ጠቋሚው ቁጥር ጋር እኩል ወይም ከዚያ በታች ከሆኑ ፐርሰንታይሉ ከአማካይ ውጤቱ እና ከዚያ ከሚበልጠው ቁጥር ጋር እኩል ይሆናል።
5. የዚህ መመሪያ አንቀጽ 15 እና 16 እንደተጠበቁ ሆነው፣ በገቢ ግብር አዋጅ አንቀጽ 29(1) መሠረት የዚህን አንቀጽ ንዑስ 3 መሠረት በማድረግ የዋጋ ማስተካከያ የሚደረገው ማስተካከያው ታክስ ከፋይ ታክስ የሚከፍልበትን ገቢ እንዲጨምር የሚያደርግ እንደሆነ ነው።

11. ቁጥጥር ያልተደረገባቸው ተነጻጻሪ ግብይቶችን የሚመለከቱ የመረጃ ምንጮች

1. ቁጥጥር ያልተደረገባቸው ተነጻጻሪ ግብይቶችን አስመልክቶ የሚከተሉት የመረጃ ምንጮች ሊሆኑ ይችላሉ፡-
  - ሀ) ቁጥጥር ያልተደረገባቸው ውስጣዊ ግብይቶች ማለትም ቁጥጥር ያልተደረገባቸው ግብይቶች ሆነው ቁጥጥር በተደረገባቸው ግብይቶች ተዋዋይ ወገን የሆነው ቁጥጥር ባልተደረገባቸው ግብይቶችም ተዋዋይ ወገን ሆኖ ሲገኝ።
  - ለ) ውጫዊ ቁጥጥር ያልተደረገባቸው ግብይቶች ማለትም ቁጥጥር ያልተደረገባቸው ግብይቶች ሆነው ቁጥጥር በተደረገባቸው ግብይቶች ተዋዋይ ወገኖች ከሆኑት ሰዎች ውስጥ አንዳቸውም ተዋዋይ ወገኖች ያልሆኑባቸው ግብይቶች ናቸው።

ባለሥልጣን

2. ቁጥጥር ያልተደረገባቸው ውጫዊ ተነጻጻሪ ግብይቶችን የሚመለከት መረጃ በገቢ ግብር አዋጁ አንቀጽ 29(1) መሠረት የዋጋ ማስተካከያ ለማድረግ ለታክስ ባለሥልጣን እንደመነሻ ሆኖ የማያገለግለው ግብይቱን የሚመለከት መረጃ በታክስ ከፋዩ አማካይነት ለታክስ ባለሥልጣን እንዲደርሰው ያልተደረገ እንደሆነ ነው።
3. ቁጥጥር ያልተደረገባቸው ተነጻጻሪ ግብይቶችን የሚመለከት መረጃ በታክስ ከፋዩ አማካይነት ለታክስ ባለሥልጣን እንዲደርሰው ያልተደረገ እንደሆነ ታክስ ከፋዩ አንድ ግብይት ከገቢ ግብር አዋጁ አንቀጽ 29 ጋር የተጣጣመ መሆኑን ለማስረዳት ይህንን መረጃ እንደ ድጋፍ (መነሻ) ሊጠቀምበት አይችልም።
4. በአንድ ተመሳሳይ አካባቢያዊ ገበያ (ማለትም ሀገር ወይም ክልል) ቁጥጥር ያልተደረገባቸውን ግብይቶች ቁጥጥር ከተደረገባቸው ግብይቶች ጋር ለማነጻጻር የሚረዳ መረጃ ያልተገኘ እንደሆነ በሌላ አካባቢያዊ ገበያ የተደረጉ ቁጥጥር ያልተደረገባቸው ተነጻጻሪ ግብይቶች በታክስ አስገቢው ባለሥልጣን ተቀባይነት ሊያገኙ ይችላሉ። ከሌሎች አካባቢ ገበያዎች የተገኙ ተነጻጻሪዎች አስተማማኝነት ከእያንዳንዱ ጉዳይ አንጻር አየተመዘነ የሚወሰን ሲሆን፣ እነዚህ ተነጻጻሪዎች በአንቀጽ 5 የተመለከቱትን መስፈርቶችን በሚያሟሉት ልክ (መጠን) እና ለንጽጽሩ የሚረዱ መረጃዎች የመገኘታቸውን መጠን መነሻ በማድረግ ነው። እነዚህን ተነጻጻሪዎች የሚጠቀሙ ታክስ ከፋዮች በተቻለ መጠን በዋጋና በትርፍ ላይ የሚጠበቀውን አካባቢያዊ ተፅዕኖ በሚገባ መገምገም ይኖርባቸዋል።

12. የግብይት ዋጋ የመወሰኛ ዘዴን አስቀድሞ መስማማት

1. የገቢ ግብር አዋጅ አንቀጽ 29(2) እንደተጠበቀ አንድ ግብር ከፋይ በተወሰነ ጊዜ ውስጥ የሚከናወን ቁጥጥር የሚደረግበት ግብይት በገበያ ዋጋ መርህ እንዲመራ ማድረግ የሚያስችሉ መስፈርቶችን በማዘጋጀት ከታክስ ባለሥልጣን መ/ቤቱ ጋር በግብይት ዋጋ መወሰኛ ዘዴ ላይ አስቀድሞ ስምምነት እንዲደረግ ሊጠይቅ ይችላል። ይህ አንቀጽ ተፈጻሚ የሚደረግበት ጊዜ በሚኒስትሩ በሚተላለፍ ሠርኩላር ይወሰናል።
2. የግብይት ዋጋ የመወሰኛ ዘዴን አስቀድሞ በሚደረግ ስምምነት ለመወሰን የሚቀርብ ጥያቄ የሚከተሉትን ሊያካትት ይገባል።
  - ሀ. የግብር ከፋዩን የሥራ ዓይነት፣ ቁጥጥር የሚደረግበትን ግብይት ዓይነት እና የስምምነቱ ረቂቅ የተፈጻሚነት ወሰን እና የሚቆይበትን ጊዜ፣
  - ለ. በዚህ መመሪያ አንቀጽ 4 የተመለከተውን የገበያ ዋጋ መርህ ተከትሎ በግብር ከፋይ የሚቀርብ የስምምነት ረቂቅ በአንቀጽ 5 መሠረት ለጉዳዩ ወሳኝ ናቸው የሚባሉትን የማካፀሪያ መስፈርቶች በአንቀጽ 6 ከተመለከቱት መካከል ለጉዳዩ አግባብነት ያለውን የማስተላለፊያ ዋጋ ዘዴን እና የመወሰኛ ዘዴውን ለመምረጥ ወሳኝ የሆኑትን ግምቶች፣

ባለሥልጣን

- ሐ. ግብር ከፋይ በዚህ ስምምነት ውስጥ ሊካተት የሚፈልገውን አገር/አገራት እና
- መ. በታክስ ባለሥልጣን መ/ቤቱ እንዲቀርቡ የሚጠየቁ ማናቸውንም መረጃዎች
- 3. የታክስ ባለሥልጣን ግብር ከፋይ በዚህ አንቀጽ የተመለከቱት ቅድመ ሁኔታዎች ሊያሟላ የሚችል መሆኑን እና ከዚህ ስምምነት የሚገኘውን ጥቅም ከግምት ውስጥ በማስገባት ታክስ ከፋይ ባቀረበው ጥያቄ ላይ ውሳኔ ይሰጣል። በቂ ምክንያት ካገኘ ጥያቄውን ላይቀበለው ይችላል።
- 4. የታክስ ባለሥልጣን መ/ቤቱ የቀረበውን ሀሳብ በተናጠል ወይም በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ 2 ሐ ላይ ከተጠቀሱት አገር/አገራት ጋር በመመካከር ሊቀበለው ይችላል።
- 5. የታክስ ባለሥልጣን መ/ቤቱ በግብር ከፋይ የቀረበውን ሀሳብ ከተቀበለ ወይም ከግብር ከፋይ ጋር በሚደረግ ስምምነት መሠረት ማስተካከያ በማድረግ ግብር ከፋይ ስምምነቱን በተገቢው መንገድ ሥራ ላይ እስካዋለ ድረስ በስምምነቱ ውስጥ በሚካተቱ ግንኙነቶች ላይ በአንቀጽ 4(2) ላይ የተቀመጠው የማስተላለፊያ ዋጋ ማስተካከያ እንደማይፈጸም መግለጽ ይኖርበታል።
- 6. የግብይት ዋጋ የመወሰኛ ዘዴን ለመወሰን አስቀድሞ የሚደረግ ስምምነት በስምምነቱ ከሚመለከት ከ5 የታክስ ዓመታት ለማይበልጥ ጊዜ ፀንቶ የሚቆይ ሲሆን ስምምነቱ ከፀደቀ በኋላ በሚደረግ ቁጥጥር የሚደረግበት ግብይት ላይ ተፈጻሚነት ይኖረዋል። በተጨማሪም ተዋዋይ ወገኖች የስምምነቱ ውጤት ጥያቄ በቀረበበት በተያዘው የታክስ ዓመት ወይም ከዚህ የታክስ ዓመት በፊት ባሉ የታክስ ዓመታት ጭምር ተፈጻሚ እንዲሆን ሊሰማሙ ይችላሉ።
- 7. ከላይ በላይ በንዑስ አንቀጽ 6 የተጠቀሰው ቢኖርም የታክስ ባለሥልጣን መ/ቤቱ :-
  - ሀ. ግብር ከፋይ ትክክለኛ ያልሆነ ወይም የተሳሳተ መረጃ የሰጠ ወይም ማድረግ የሚገባውን ያላደረገ መሆኑን የተረዳ ወይም ግብር ከፋይ በስምምነቱ ውስጥ የተቀመጡትን ሁኔታዎች ያላሟላ ከሆነ ወደኋላ ተፈጻሚነት ባለው ውጤት ስምምነቱን ሊሰርዘው ይችላል።
  - ለ. ትክክለኛ ያልሆነ ወይም የተሳሳተ መረጃ የሰጠው ወይም ማድረግ የሚገባውን ያላደረገው ግብር ከፋይ ያልሆነ እንደሆነ ወይም ግብር ከፋይ ወሳኝ የሆኑ የስምምነቱን ቃሎችና ሁኔታዎች በበቂ ሁኔታ ያላሟላ ሆኖ የተገኘ እንደሆነ ወይም አንድ ወይም ከአንድ በላይ ለስምምነቱ ወሳኝ የሆኑት ግምቶች ተጥሰው የተገኙ እንደሆነ ወይም ስምምነቱ ተፈጻሚ እንዳይሆን የሚያደርግ የሕግ ለውጥ የተደረገ እንደሆነ ስምምነቱ ለወደፊት ተፈጻሚ እንዳይሆን ሊሠርዘ ይችላል።

8. የታክሱ ባለሥልጣን የግብይት ዋጋ የመወሰኛ ዘዴን አስቀድሞ ለመወሰን ለሚደረግ ስምምነት አጋዥ እንዲሆኑ የሚቀርቡ የንግድ ሚስጥሮችን እና ተጋላጭ የሆኑ ሌሎች መረጃዎችን እና ሰነዶች ሚስጥራዊነት የመጠበቅ ግዴታ አለበት።

ክፍል ሁለት

በሌሎች ግብይቶች ላይ ስለሚኖረው ተፈጻሚነት

13. የአገልግሎት ግብይቶች

1. ለዚህ መመሪያ ዓላማ ሲባል "አገልግሎት" ማለት፤ በእነዚህ ብቻ ሳይወሰን፤ ከአንድ ውል ጋር ወይም ሥራ እና እርዳታ ጋር ተያይዘው የሚሰጡ መብቶች፣ ጥቅሞች ልዩ መብቶችና አገልግሎቶች ሲሆኑ የገንዘብ ድጋፍንም ይጨምራል።
2. የዚህ መመሪያ ሌሎች አንቀጾች እንደተጠበቁ ሆነው ግንኙነት ባላቸው ሰዎች መካከል የተደረገ የአገልግሎት ክፍያ ከገበያ ዋጋ መርሆዎች ጋር የተጣጣመ ነው የሚባለው፡-
  - ሀ) በእርግጥ ለተሰጠ አገልግሎት የተከፈለ ሲሆን፤
  - ለ) አገልግሎቱ የአገልግሎት ተቀባዩን የንግድ ደረጃ ክፍ በማድረግ ኢኮኖሚያዊ ወይም የንግድ ጥቅም የሚሰጥ ወይም እንዲሰጥ የሚጠበቅ ሲሆን፤
  - ሐ) በተመሳሳይ ሁኔታ ውስጥ የሚገኝ ግንኙነት የሌለው ሰው ለሚሰጠው አገልግሎት ለመክፈል ፈቃደኛ ከሚሆነው ዋጋ ጋር ተመሳሳይ ሲሆን፤
  - መ) የዋጋው መጠን በተመሳሳይ ሁኔታ ውስጥ በሚገኙ ግንኙነት የሌላቸው ሰዎች ተነጻጻሪ አገልግሎትን አስጭልክተው ስምምነት ሊያደርጉበት የሚችሉ ሲሆን ነው።
3. ለአንድ ሰው የሚከፈለው የአገልግሎት ክፍያ ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር የተጣጣመ ሊሆን የማይችለው ክፍያውን የፈፀመው ግንኙነት ያለው ሰው ለአንድ ወይም ከዚያ በላይ ለሆኑ አባላት በአክሲዮን ድርሻ ጥቅም ምክንያት የተከፈለ ሲሆን ነው። ሆኖም በእነዚህ ብቻ ሳይወሰን የሚከተሉትን ወጭዎች ወይም ሥራዎች ይጨምራል፡-

ክራሲያዊ ሪፖርት

በሙሉም ደረጃ በገንዘብ ላይ ለሚገኘው ለገንዘብ ህጋዊ አቋም (አወቃቀር) ጋር ተያይዞ የሚወጣ ወጭ ለምሳሌ

ለእናት ኩባንያው ባለአክሲዮኖች ጠቅላላ ስብሰባ፣ የእናት ኩባንያውን አክሲዮኖች ለማዘጋጀትና ለእናት ኩባንያው ተቆጣጣሪ ቦርድ ወጭ፣

ለ) ሪፖርቶችን ማጠቃለልን ጨምሮ የእናት ኩባንያውን ሪፖርት የማድረግ ግዴታ ለመወጣት የሚወጣ ወጭ ወይም የተከናወነ ድርጊት፣

ለ) በአንድ የንግድ ሥራ ቡድን (Group) ውስጥ አባል የሆኑ ግንኙነት ያላቸው ሰዎች በቡድኑ ተሳታፊ እንዲሆኑ ለሚከናወኑ ተግባራት የሚወጣ ወጪ ወይም ለዚህ ዓላማ ገንዘብ ለማሰባሰብ የሚወጣ ወጪ ተቀባይነት የሚኖረው እነዚህ የቡድኑ አባላት አስቀድሞ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ወጪውን ባወጣው ሰው ባለቤትነት ስር ያልነበሩ ወይም እነዚህ ሰዎች በቡድኑ ውስጥ እንዲካተቱ የተደረገው ለዚህ ሰው ጥቅም ወይም ለወደፊት ለሚያገኘው ጥቅም ሲባል ካልሆነ ብቻ ነው።

4. የዚህ መመሪያ አንቀጽ 9 ድንጋጌዎች አደተጠበቁ ሆነው፣ አንድ የተወሰነ አገልግሎት በአንድ ሰው ለሌላ ግንኙነት ላለው ሰው የተሰጠ መሆኑን መለየት (ማወቅ) የሚቻል ሲሆን፣ ለአገልግሎት የተከፈለው ክፍያ ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር የተጣጣመ መሆን አስመሆኑ የሚወሰነው እያንዳንዱን አገልግሎት በተናጠል በመውሰድ ይሆናል።

5. አንድ ሰው አንድን አገልግሎት ለተለያዩ ግንኙነት ላላቸው ሰዎች የሰጠ እንደሆነና ለእያንዳንዱ ሰው የተሰጠውን የተወሰነ አገልግሎት መለየት ካልተቻለ ጠቅላላው የአገልግሎት ክፍያ አንድ ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ የድልድል መነሻ ምክንያቶችን መሠረት በማድረግ ለእያንዳንዱ ጥቅም ላገኘ ግንኙነት ላለው ሰው ይደለደላል። ለድልደላው መሠረት የሚሆኑት ቁልፍ ነጥቦችም፡-

ሀ) የአገልግሎቶቹን ባህሪና የተሰጡበትን ሁኔታ ከግምት ውስጥ ከማስገባት ጋር የተገናኙ፣

ለ) አገልግሎቶቹ ሊሰጣቸው የታሰቡት ወገኖች ያገኙትን ወይም ያገኛሉ ተብሎ የሚጠበቀውን ጥቅም ሚዛናዊ በሆነ ሁኔታ የሚገምቱ፣

ሐ) ሙሉ በሙሉ ቁጥጥር ካልተደረገባቸው ግብይቶች ጋር ግንኙነት ያላቸው፣

መ) ሚዛናዊና አስተማኝ በሆነ ሁኔታ ሊለኩ የሚችሉ መሆናቸውን ግምት ውስጥ ማስገባት፣ ይሆናሉ።

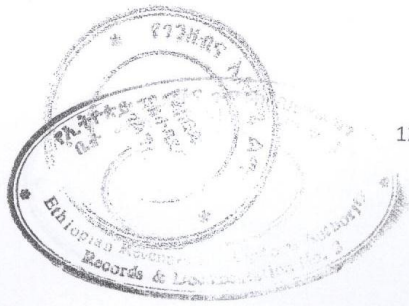
14. የማይጨበጡ (ግዙፋዊ ሀልዮት የሌላቸው) ንብረቶችን የሚመለከቱ ግብይቶች

1. ለዚህ መመሪያ ዓላማ ሲባል፣ ግዙፋዊ ሀልዮት የሌላቸው ንብረቶች ግብይቶች የሚባሉት፣ በአነዚህ ብቻ ሳይወሰን፣ ፓተንትን፣ ኮፒራይትን፣ ቀመርን፣ ሂደትን፣ ዲዛይን፣ ሞዴል፣ ፕላን፣ የንግድ ምስጢር፣ ዕውቀትን፣ የንግድ ምልክትንና መሰል ንብረቶችን ማከራየትን፣ መሸጥንና ሌላ ማንኛውንም ማስተላለፍን ወይም ውል ማድረግን የሚጨምሩ ናቸው።
  2. ግዙፋዊ ሀልዮት የሌላቸውን ንብረቶች በተመለከተ የሚደረጉ ቁጥጥር የተደረገባቸው ግብይቶች ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር የተጣጣሙ መሆናቸውን ለመወሰን የሚቻለው ሁለቱ ተዋዋይ ወገኖች ለግብይቱ ያላቸውን አስተያየት (አመለካከት) በተለይም ደግሞ በተመሳሳይ ሁኔታ የሚገኙ ግንኙነት የሌላቸው ሰዎች ሊቀበሉት የሚፈቅዱበትን ዋጋ ግምት ውስጥ በማስገባት ነው።
  3. የዚህ መመሪያ አንቀጽ 5 ድጋጌዎች ግዙፋዊ ሀልዮት በሌላቸው ንብረቶች ግብይቶች ላይ ተግባራዊ ሲደረጉ ቁጥጥር ያልተደረገባቸውን ግብይቶች ለማነጻጸር ልዩ ሁኔታዎች ታሳቢ መደረግ ይኖርባቸዋል። እነዚህም ልዩ ሁኔታዎች በአነዚህ ብቻ ሳይወሰኑ የሚከተሉት ናቸው።
    - ሀ) ግዙፋዊ ሀልዮት ከሌለው ንብረት ይገኛል ተብሎ የሚጠበቀውን ጥቅም፣
    - ለ) ግዙፋዊ ሀልዮት በሌለው ንብረት መብት መጠቀም ላይ የሚጣል ማንኛውም ጂኦግራፊያዊ ገደብ፣
    - ሐ) የሚተላለፈው መብት ብቸኛ መብት መሆን ወይም አለመሆን፣
- መ) መብቱ የሚተላለፍለት ሰው አስተላላፊው በንብረቱ ላይ ተጨማሪ ወጪ ሲያወጣ የመሳተፍ መብት ያለው መሆን አለመሆኑ።

ክፍል ሦስት
ስለሠነድ አያያዝ

15. የማስተላለፊያ ዋጋን ለመወሰን የሚያዝ ሠነድ

1. አንድ ታክስ ከፋይ በሚመለከተው የታክስ ዘመን የተደረጉ ቁጥጥር የተደረገባቸው ሁኔታዎች ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር የተጣጣሙ መሆናቸውን የሚያረጋግጥ ወቅታዊ ሰነድ የመያዝ ግዴታ አለበት።

09/04/28

2. ከዚህ በላይ በንዑስ አንቀጽ 1 የተጠቀሰው ሠነድ የሚከተሉትን ያጠቃልላል:-

ሀ) የታክስ ክፋዩን የንግድ አሠራር አጠቃላይ ዳሰሳ (ማለትም ታሪኩን፣ የቅርብ ዕድገቱን ወይም አመጣጡን እና አጠቃላይ የገበያዎች ማነፃፀሪያ) እና ድርጅታዊ ቻርት (ማለትም የንግዱን አሃዶች (ዩኒትስ)) መምሪያዎች እና ድርጅታዊ መዋቅሩን፤

ለ) ታክስ ክፋዩ አባል የሆነበትን ቡድን ድርጅታዊ መዋቅር (ሁሉንም የድርጅቱ አባላት፣ ህጋዊ አቋማቸውን፣ የአክሲዮን መቶኛ ድርሻቸውን) እና የቡድኑን የአሠራር መዋቅር (የቡድን ሥራዎች በሚመለከት አያንዳንዱ የቡድኑ አባል ቁጥጥር የተደረገበትን ግብይት በሚመለከት የሚያከናውነውን ተግባር የሚያሳይ ማብራሪያ፤)

ሐ) በአንቀጽ 5 የተዘረዘሩትን የማነፃፀሪያ ሁኔታዎች ጨምሮ ቁጥጥር የተደረገባቸውን ግብይቶች የሚመለከት ማብራሪያ፤

መ) የበለጠ ተስማሚ የሆነውን የማስተላለፊያ ዋጋ ለመወሰን ጥቅም ላይ የሚውለውን ዘዴ(ዎች) አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በማነፃፀሪያነት የሚያገለግለው ወገንና የፋይናንስ ጠቋሚ እንዴት እደተመረጡ የሚያሳይ ማብራሪያ፤

ሠ) የንጽጽር ጎንተና ማለትም ቁጥጥር ያልተደረገባቸው ተነጻጻሪ ግብይቶችን ለመለየት የተከናወነውን ሂደት የሚያሳይ ማብራሪያ፤ ማንኛውም የወደፊት ውስጣዊ ተነጻጻሪ ግብይት እንዴት ተቀባይነት እንዳጣ የሚያሳይ ማብራሪያ (አስፈላጊ ሲሆን)፤ ተነጻጻሪ የሆኑ ቁጥጥር ያልተደረገባቸው ግብይቶችን የሚመለከት ማብራሪያ፤ ቁጥጥር ያልተደረገባቸው ግብይቶችን የሚመለከት ማብራሪያ፤ ቁጥጥር የተደረገባቸው ግብይቶችን እና ተነጻጻሪ የሆኑ ቁጥጥር ያልተደረገባቸውን ግብይቶች የሚመለከት ጎንተና (አንቀጽ 5ን ግምት ውስጥ በማስገባት) እንዲሁም የንጽጽር ዋጋ ማስተካከያዎች የተደረገበት ዝርዝር ማብራሪያ፤

ረ) ለማንኛውም ኢንዱስትሪያዊና ኢኮኖሚያዊ ጎንተና መሠረት የተደረጉ በጀቶችና የወደፊት ግምቶች፤

ሰ) ቁጥጥር የተደረገባቸውን ግብይቶች በሚመለከት ዋጋን አስመልክቶ በሌሎች ሀገሮች የሚደረጉ ስምምነቶችን የሚመለከት ዝርዝር፤

ሸ) ቁጥጥር የተደረገባቸው የግብይት ሁኔታዎች ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር የተጣጣሙ መሆናቸውን ለማረጋገጥ የተደረጉ የዋጋ ማስተካከያዎች ማጠቃለያ (መደምደሚያ)

ጁጁ/፮፻፳
፳፻/፳፻/፳፻

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ገንዘብ ሚኒስቴር

ቀ) ቁጥጥር የተደረገባቸውን ግብይቶች በሚመለከት ታክስ ከፋይ የገበያ ዋጋ መርሀን የተከተለ መሆኑን ለመወሰን ጉልህ ተፅዕኖ የሚኖረው ሌላ ማንኛውም መረጃ፤

3. ሰነዱ በአማርኛ ወይም በእንግሊዝኛ ቋንቋ ሊቀርብ ይችላል።
4. በአንድ የታክስ ዘመን የቀረበ ሰነድ ወቅታዊ ነው የሚባለው በሕግ በተደነገገው የታክስ ማስታወቂያ ጊዜ ውስጥ የቀረበ እንደሆነ ነው።
5. በታክስ ባለሥልጣኑ የጽሑፍ ጥያቄ በቀረበ በ45 ቀናት ውስጥ ሰነዱ ለታክስ አስገቢው ባለሥልጣን መቅረብ ይኖርበታል።
6. የታክስ ባለሥልጣኑ በአዲት ሥርዓት አሠራሩን ማረጋገጥ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው መረጃ የመጠየቅ ሥልጣኑ እንደተጠበቀ ሆኖ፣ የታክስ ከፋይ ይህንን ሰነድ የማቅረብ ግዴታው ሁልጊዜም የፀና ነው።

ክፍል አራት
አስተዳደራዊ ሥነ-ሥርዓቶች

16. ለሀገር ወስጥ ግብይቶች የሚደረጉ ተመሳሳይ የዋጋ ማስተካከያዎች

በገቢ ግብር አዋጅ (አዋጅ ቁጥር 286/1994) አንቀጽ 29(1) መሠረት የታክስ ባለሥልጣኑ በታክስ ከፋይ ታክስ የሚከፈልበት የሀገር ውስጥ ግብይት ላይ የዋጋ ማስተካከያ ሲያደርግ፣ ከዚህ ታክስ ከፋይ ጋር ግብይት ባደረገውን ወገን ታክስ በሚከፈልበት ገቢም ላይ ተገቢውን የዋጋ ማስተካከያ ማድረግ ይኖርበታል።

17. ለዓለም አቀፍ ግብይቶች የሚደረጉ ተመሳሳይ የዋጋ ማስተካከያዎች

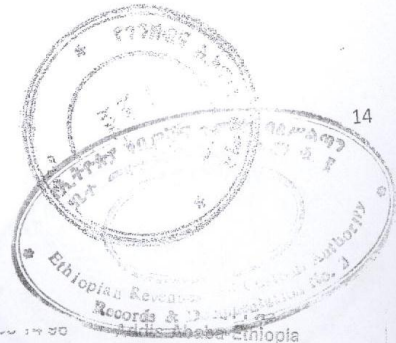
1. የታክስ ባለሥልጣኑ ታክስ ከፋይ የሚያቀርበውን አቤቱታ መሠረት በማድረግ ማስተካከያው ከገበያ ዋጋ መርሀ ጋር የተጣጣመ መሆኑን ለማረጋገጥ ምርመራ ሊያደርግ የሚችለው፡-

- ሀ) ቁጥጥር የተደረገበት ግብይት ሁኔታዎች በሌላ ሀገር የታክስ አስተዳደር ማስተካከያ ሲደረግባቸው፤
- ለ) በሌላ ሀገር የተደረገው የዋጋ ማስተካከያ ቁጥጥር በተደረገበት ግብይት አባል የሆነው ወገን በዚያው ሀገር ከግብይቱ ባገኘው ትርፍ መጠን ታክስ አንዲከፍል የሚያደርግ ውጤት የሚኖረው ሆኖ፣ ይኸው ታክስ ከፋይ በኢትዮጵያም ታክስ ከፋይ በመሆኑ ምክንያት ታክስ እንዲከፍል የተደረገ ሲሆን፤

Revi.Transf.dier.Amha.W/GT

Tel. 0
ax: 011

251-11-155 38 44

ጸ/ሪ/ሀ/ፕ
08/04/08

ሐ) የዋጋ ማስተካከያው እንዲደረግ ሀሳብ ያቀረበው ሀገር ተደራራቢ ግብርን ለማስቀረት የሚያስችል ስምምነት ከኢትዮጵያ ጋር የተፈራረመ ከሆነ፤ ሲሆን፤ ታክስ አስገቢው ባለሥልጣን የዋጋ ማስተካከያው በመርህም ሆነ በመጠን ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር የተጣጣመ ነው የሚል መደምደሚያ ላይ ክደረስ ከታክስ ከፋዩ ላይ በሚፈልገው የታክስ መጠን ላይ ተገቢውን ማስተካከያ ያደርጋል።

2. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የሚቀርበው የዋጋ ይስተካከልልኝ አቤቱታ የታክስ ባለሥልጣኑ በውጭ ሀገር የተደረገው ማስተካከያ ከገበያ ዋጋ መርህ ጋር የተጣጣመ መሆኑን ለመወሰን ከሚያስፈልገው መረጃ ጋር ተያይዞ መቅረብ ያለበት ሲሆን፤ ይህም መረጃ የሚከተሉትን ይጨምራል።

ሀ) ግንኙነት ያለውን ሰው ስም፣ የተመዘገበ አድራሻ፣ አግባብነት ሲኖረው ግንኙነት ያለውን ሰው የንግድ ስም (ስሞች)

ለ) ግንኙነት ያለውን ሰው የታክስ አድራሻ የሚያሳይ ማስረጃ፣

ሐ) የተስተካከለው ቁጥጥር የተደረገበት ግብይ የተከናወነበትን ዓመት (ዓመታት)፣

መ) የተጠየቀው ተመሳሳይ የዋጋ ማስተካከያ እና በውጭ ሀገር የታክስ አስተዳደር መ/ቤት ማስተካከያ የተደረገበት የገንዘብ መጠን፣

ሠ) በሌላው ሀገር የተደረገውን ማስተካከያና ማስተካከያው በምን ላይ ተመስርቶ እንደተደረገ፣ እንዲሁም የንጽጽሮች ትንተና የተደረገበትን መነሻና ተግባራዊ የተደረገውን የማሽጋገሪያ ዋጋ ዘዴ የሚያሳይ ማስረጃ፣

ረ) ግንኙነት ያለው ሰው በሌላው ሀገር የታክስ ባለሥልጣን የተደረገውን የዋጋ ማስተካከያ ሊያስቀንስ ወይም ሊያሸር የሚያስችለው አቤቱታ አለማቅረቡን ወይም ሊያቀርብ አለመቻሉን የሚያረጋግጥ ማስረጃ፣

2. አቤቱታው መቅረብ የሚኖርበት ተፈጻሚነት ባለው የታክስ ስምምነት ውስጥ አንድ ጉዳይ በጋራ ስምምነት ላይ ተመስርቶ እልባት ሊያገኝ ይችል ዘንድ ጥያቄ ሊያቀርብ በሚችልበት የጊዜ ገደብ ውስጥ ነው።

09/04/08

የግብርና ልማት ድርጅት

18. ዓለም አቀፍ የኢኮኖሚ ትብብርና ልማት ድርጅት (OECD) የማስተላለፊያ ዋጋ ለመወሰን ያወጣው መመሪያ አግባብነት

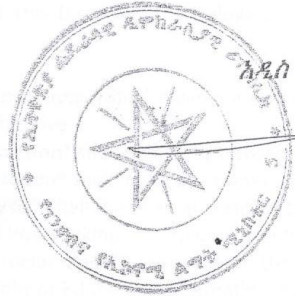
የዓለም አቀፍ የኢኮኖሚ ትብብርና ልማት ድርጅት ደንበር-ዘለል ድርጅቶችን አስመልክቶ ያወጣው የማስተላለፊያ ዋጋን ለመወሰን የሚያስችል መመሪያ ይህንን መመሪያ ለመተርጎም እንደ ዋነኛ ምንጭ ሆኖ ያገለግላል። ሆኖም ግን የኢኮኖሚ ትብብርና ልማት ድርጅት መመሪያ ከገቢ ግብር አዋጅና ከዚህ መመሪያ ጋር የሚጋጭ ሲሆን የገቢ ግብር አዋጅና ይህ መመሪያ የበላይነት ይኖራቸዋል።

19. ተፈጻሚነት ስለማይኖራቸው መመሪያዎች

ማንኛውም መመሪያ ከዚህ መመሪያ ጋር የማይጣጣም ከሆነ በዚህ መመሪያ በተሸፈነት ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

20. መመሪያው የሚጸናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ ከ ፳፻፵፯ 1 ቀን ውር 2008 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ነሐሴ ፳1 ቀን 2007 ዓ.ም

ሰፍይን አህመድ
የገንዘብና የኢኮኖሚ ልማት
ሚኒስትር

Directive No 43/2015

DIRECTIVE ISSUED TO PROVIDE RULES ON TRANSFER PRICING

Whereas transactions made between related persons are required to observe the arm's length principle as stated by Art.29 of the Income Tax Proclamation (no. 286/2002) of the Federal Democratic Republic of Ethiopia;

Whereas comprehensive and sufficient transfer pricing rules are needed to facilitate the proper implementation of the arm's length principle based on international best practices and guidance (i.e. the OECD Transfer Pricing Guidelines);

Now, therefore, pursuant to the power given to the Ministry by way of Art. 29(1) of the Income Tax Proclamation, this directive is issued as follows:

PART I – SUBSTANTIVE PROVISIONS

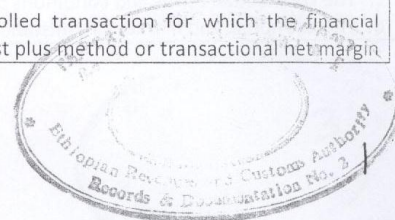
Art.1. Short Title

1. This directive may be cited as Rules on Transfer Pricing No 43/2015.

Art.2. Definitions

1. For the purpose of this Directive, the following terms shall have the meaning given to them hereunder:

- a. "Comparable transactions" shall mean transactions that are comparable in accordance with Article 5 of this Directive.
- b. "Controlled transaction" shall mean any transaction between related persons.
- c. "Domestic transaction" shall mean any transaction between taxpayers
- d. "Functional analysis" shall mean an analysis of the functions undertaken by each person with respect to transactions, taking into account assets used and risk assumed
- e. "Income Tax Proclamation" shall mean the Income tax Proclamation of the Federal Democratic Republic of Ethiopia (Proclamation No 286/2002 as amended).
- f. "International transaction" shall mean any transaction between a taxpayer and a non-resident
- g. "non-resident" shall mean a person who is not a resident in Ethiopia.
- h. "Person" shall mean any individual, body, or association of persons as defined in Article 2(1) of the Income Tax Proclamation.
- i. "Related persons" shall have the meaning under Article 2(4) of the Income Tax proclamation
- j. "Resident" shall have the meaning under Article 5 of the Income Tax Proclamation
- k. "Tax Authority" shall mean tax authority of the Federal Democratic Republic of Ethiopia.
- l. "taxpayer" shall have the meaning under Article 2(7) of the Income Tax Proclamation
- m. "Taxable income" shall have the meaning given under Article 2(11) of the Income Tax Proclamation
- n. "Tested party" shall mean the party to the controlled transaction for which the financial indicator is tested under the resale price method, cost plus method or transactional net margin

method, as applicable.

o. "Transaction" shall mean:

- i. The purchase and sale of goods;
  - ii. The purchase, sale, lease, or use of a tangible asset (including capital goods);
  - iii. The purchase, sale, lease, or use of an intangible asset;
  - iv. The provision of services;
  - v. The provision of finance and other financial arrangements;
  - vi. Any other transaction, dealing or arrangement written or unwritten or of any kind whatsoever, the conditions of which may affect the taxable income of the taxpayer.
- p. "Uncontrolled transaction" shall mean any transaction between unrelated persons.

Art. 3. Scope of Application

1. This directive is applicable for the application of Article 29(1) of the Income Tax Proclamation which concerns the pricing of any international transaction by related persons and domestic transactions between related persons having annual turnover more than ETB 500,000.

Art.4. The Arm`s Length Principle

1. Where a taxpayer engages in a transaction with a related person, the taxpayer shall determine the amount of its taxable income in a manner that is consistent with the arm`s length principle.
2. The amount of taxable income indicated in sub-article 1 of this article shall be consistent with the arm`s length principle if the conditions of those transactions do not differ from the conditions that would have applied between unrelated persons in comparable transactions carried out under comparable circumstances.
3. The determination of whether conditions of controlled transactions are consistent with the arm`s length principle and the quantum of any adjustment made shall be made in accordance with the Articles of this Directive.

Art.5. Comparability

An uncontrolled transaction is comparable to a controlled transaction where:

- a. there are no significant differences between them that would materially affect the financial indicator being examined under the appropriate transfer pricing method; or
- b. where such differences exist, if a reasonably accurate comparability adjustment is made to the relevant financial indicator of the uncontrolled transaction in order to eliminate the effects of such differences on the comparison.

To determine whether two or more transactions are comparable, the following factors shall be considered to the extent that they are economically relevant to the facts and circumstances of the transactions:

- a. The characteristics of the property or services;
- b. The functions undertaken by each person with respect to transactions, taking into account assets used and risk assumed;
- c. The contractual terms and conditions of the transactions;
- d. The economic and market circumstances in which the transactions take place; and

- e. The business strategies pursued by the parties to the transactions.

For the purposes of sub-article 1(b) of this Article comparability adjustments should be considered only if they are expected to increase the reliability of the results, taking into account:

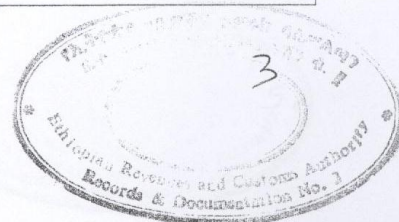
- a) the materiality of the difference for which the adjustment is being considered;
- b) the quality of the data subject to adjustment;
- c) the purpose of the adjustment; and
- d) the reliability of the approach used to make the adjustment.

Art. 6. Transfer Pricing Methods

1. For the purposes of this Directive, the following transfer pricing methods are 'approved transfer pricing methods':
  - a. Comparable Uncontrolled Price Method which consists of comparing the price charged for property or services transferred in a controlled transaction to the price charged for property or services transferred in a comparable uncontrolled transaction(s).
  - b. Resale Price Method which consists of comparing the resale margin that a purchaser of property in a controlled transaction earns from reselling that property in an uncontrolled transaction on with the resale margin that is earned in comparable uncontrolled purchase and resale transactions.
  - c. Cost Plus Method which consists of comparing the mark up on those costs directly and indirectly incurred in the supply of property or services in a controlled transaction with the mark up on those costs directly and indirectly incurred in the supply of property or services in a comparable uncontrolled transaction.
  - d. Transactional Net Margin Method which consists of comparing the net profit margin relative to an appropriate base (e.g. costs, sales, assets) that one party to the transaction (the tested party) achieves in a controlled transaction with the net profit margin relative to the same base achieved in one or more comparable uncontrolled transactions.
  - e. Transactional Profit Split Method which consists of allocating to each related person participating in a controlled transaction the portion of common profit (or loss) derived from such transaction that an unrelated person would expect to earn from engaging in a comparable uncontrolled transaction. When it is possible to determine an arm's length price for some of the functions performed by one or both of the related persons in connection with the transaction using one of the approved methods described in sub-articles 2 (a) to (d), the transactional profit split method shall be applied based on the common residual profit (or loss) that results once such functions are so remunerated.
2. Notwithstanding sub-article 1 of this article, a taxpayer may use a transfer pricing method other than one of the approved methods contained in sub-article 1 of this article where it is demonstrated that none of the approved methods can be reasonably applied to determine the arm's length conditions for the controlled transactions and such other method produces a result that is consistent with the arm's length principle.

Art. 7. Selection of Transfer Pricing Method

1. Consistency of the conditions of a controlled transaction with the arm's length principle shall be determined by applying the most appropriate transfer pricing method to the facts and circumstances of the case.

2. The most appropriate transfer pricing method shall be selected from among the approved transfer pricing method set out in Article 6 of this Directive, taking into consideration the following criteria:
  - a. The respective strengths and weaknesses of the approved methods;
  - b. The appropriateness of an approved method in view of the nature of the controlled transaction, determined in particular through an analysis of the functions undertaken by each party in relation to the controlled transaction (taking into account functions performed, assets used or contributed and risks undertaken);
  - c. The availability of reliable information needed to apply the selected transfer pricing method and/or methods, and
  - d. The degree of comparability between the controlled and uncontrolled transactions, including the reliability of comparability adjustments, if any, that may be required to eliminate differences between them.
3. Where, taking account of the criteria described in sub-article 2 of this Article, the method described in sub-article 1(a) of Article 6 and one of the methods described in sub-article 1 (b) to (e) of Article 6 can be applied with equal reliability, the method described in sub-article 1(a) of Article 6 shall be applied. Where, taking account of the criteria described in sub-article 2 of this Article, one of the methods described in sub-article 1 (b) to (c) of Article 6 and one of the methods described in sub-article 1 (d) to (e) of Article 6 can be applied with equal reliability, the method described in sub-article 1 (b) to (c) of Article 6 shall be applied.
4. It is not necessary to apply more than one method to determine whether the conditions of a given controlled transaction are consistent with the arm's length principle.
5. Where a taxpayer has used an approved transfer pricing method and the selection of that method is consistent with this article, the examination by the Tax Authority of whether the conditions of the taxpayer's controlled transactions are consistent with the arm's length principle shall be based on that transfer pricing method applied by the taxpayer, unless it is proven by the tax authority that the method applied by the taxpayer is not the most appropriate method.

Art. 8. Selection of Tested Party

1. The selection of the tested party, when applying a cost plus, resale price or transactional net margin method (as described in Article 6 of this Directive), should be consistent with the functional analysis of the transaction(s).

Art.9. Evaluation of Combined Controlled Transactions

If a taxpayer carries out, under the same or similar circumstances, two or more controlled transactions that are economically closely linked to one another or that form a continuum such that they cannot reliably be analyzed separately, those transactions may be combined to

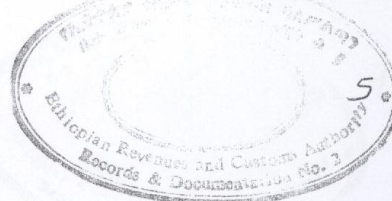
perform the comparability analysis provided in Art.5 of this Directive and apply the transfer pricing methods set out in Art.6 of this Directive.

Art.10. Arm's Length Range

1. An arm's length range is a range of relevant financial indicator figures (e.g. prices, margins or profit shares) produced by the application of the most appropriate transfer pricing method (as per Art. 7 of this Directive) to a number of uncontrolled transactions, each of which is reliable and relatively equally comparable to the controlled transaction based on a comparability analysis conducted in accordance with Art. 5 of this Directive.
2. A controlled transaction, or as set of transactions that are combined according to Art. 9 of this Directive, shall not be subject to an adjustment under Article 29 of the Income Tax Proclamation (No. 286/2002) where the relevant financial indicator derived from the controlled transaction, or set of transactions, and being tested under the appropriate transfer pricing method is within the arm's length range.
3. Where the relevant financial indicator derived from a controlled transaction, or from a set of transactions that are combined according to Art. 9 of this Directive, falls outside the arm's length range, the Tax Authority may make an adjustment to the taxable income of the taxpayer pursuant to Article 29(1) of the Income Tax Proclamation (No. 286/2002). The basis for such an adjustment shall be the median of the arm's length range, unless either the taxpayer or the tax authority demonstrates that adjustment to another point in the range is more appropriate.
4. For the purposes of sub-article 3, the median of the arm's length range shall be the 50th percentile of the financial indicator figures derived from the comparable uncontrolled transactions forming the arm's length range. For this purpose, the 50th percentile is the lowest financial indicator figure such that at least 50 percent of the financial indicator figures are at or below the value of that figure. However, if exactly 50 percent of the results are at or below a financial indicator figure, then the 50th percentile is equal to the arithmetic mean of that figure and the next highest figure.
5. Pursuant to Article 29 (1) of the Income Tax Proclamation (No. 286/2002), but subject to the application of Articles 15 and 16 of this Directive, adjustments under sub-article 3 shall only be made whereby the net effect is an increase in the taxpayer's taxable income.

Art. 11. Sources of Information on Comparable Uncontrolled Transactions

1. Possible sources of information on comparable uncontrolled transactions may include:
  - a. internal uncontrolled transactions, which are uncontrolled transactions where one of the parties to the controlled transaction is also a party to the uncontrolled transaction
  - b. external uncontrolled transactions, which are uncontrolled transactions to which neither of the parties to the controlled transaction is a party.
2. Information concerning a comparable external uncontrolled transaction may not be relied upon by the Tax Authority for the purposes of making an adjustment under Article 29 of the Income

Tax Proclamation (No. 286/2002) if the information concerning the transaction is not available to the taxpayer.

3. Information concerning a comparable uncontrolled transaction may not be relied upon by the taxpayer for the purposes of demonstrating the consistency of a transaction with Article 29 of the Income Tax Proclamation (No. 286/2002) if the information on the transaction is not made available to the Tax Authority by the taxpayer.
4. In the absence of information on uncontrolled transactions from the same geographic market (i.e. country or region) as the controlled transaction, comparable uncontrolled transactions from other geographic markets may be accepted by the Tax Authority. A determination of whether comparables from other geographic markets are reliable has to be made on a case-by-case basis, and by reference to the extent to which they satisfy Article 5 of this Directive as well as the extent to which alternative sources of comparability data are available. Taxpayers using such comparables would be expected as far as possible to assess the expected impact of geographic differences and other factors on the price and profitability.

Art 12 Advance Pricing Arrangement

1. Without prejudice to Art. 29(2) of the Income Tax Proclamation, a taxpayer may request that the Tax Authority to enter into an advance pricing arrangement to determine appropriate set of criteria for the determination of the arm's length conditions for certain future controlled transactions over a fixed period of time. The time of implementing this article will be determined by the Minister with a letter.
2. The taxpayer's request for an advance pricing arrangements shall be accompanied by:
  - a. a description of the taxpayer's activity, of its controlled transactions, and of the proposed scope and duration of the determination;
  - b. a proposal by the taxpayer, based on the arm's length principle of Art. 4 of this directive describing the comparability factors that are regarded as significant to the circumstances of the case in accordance with Art.5, the selection of the most appropriate transfer pricing method to the circumstances of the case in accordance with Art.6 of this directive, and critical assumptions as to future events under which the determination is proposed;
  - c. An identification of any other country or countries the taxpayer wishes to participate in the arrangements; and
  - d. Any other information the Tax Authority may prescribe.
3. The tax administration will consider the request of the taxpayer and make a decision whether or not to proceed with it taking account of the taxpayer's compliance with this article and of the expected benefits from an advance pricing arrangement in the circumstances of the case. The Tax Authority may reject the taxpayer's request to enter into an advance pricing arrangement where the Tax Authority has sufficient reasons to do so.
4. The Tax Authority may agree to enter into such an arrangement alone or in consultation with the competent authorities of the country(ies) of the related person(s) identified by the

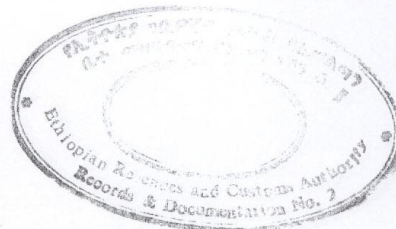
taxpayer.

5. Where the Tax Authority approves the taxpayer's proposal or changes it with the taxpayer's consent, it shall formalize the determination in an advance pricing arrangement that will provide confirmation to the taxpayer that no transfer pricing adjustment will be made under Art.4 (2) of this directive to controlled transactions that are within the scope of the arrangement as long as the taxpayer follows the terms of the arrangement.
6. An advance pricing arrangement shall have effect with respect to the controlled transactions specified therein that are carried out subsequent to the date on which it is approved and shall be valid during the tax periods indicated in the arrangement itself, which may not extend beyond 5 tax periods beginning after the date on which the arrangement is approved. In addition, the parties to the arrangement may determine that the effects of the agreement will apply to transactions during the tax period in progress at the time the request is presented, or to tax periods prior to the period in progress at the tax period in progress at the time the request is presented.
7. Notwithstanding the preceding provisions of this article, the Tax Authority:
  - a. may revoke the advance pricing agreement , with retroactive effect, where it is established that there was a misrepresentation, mistake or omission that was attributable to the neglect or willful default of the taxpayer, or that the taxpayer failed to materially comply with fundamental terms and conditions of the arrangement.
  - b. may cancel an advance pricing arrangement for the remaining duration of the arrangement if it is established that there was a misrepresentation, mistake or omission that was not attributable to the neglect or willful default of the taxpayer, or that the taxpayer failed to materially comply with a fundamental term or condition of the arrangement, or that there was a material breach of one or more of the critical assumption, or that there was a change in tax law materially relevant to the arrangement.
8. The Tax Authority shall insure the confidentiality of trade secrets and other sensitive information and documentation submitted to it in the course of an advance pricing arrangement proceeding.

PART II – APPLICATION TO SPECIFIC TRANSACTIONS

Art.13. Services Transactions

1. For the purpose of this Directive, 'service' includes, but is not limited to, any rights, benefits, privileges, or facilities that are, or to be, provided, granted, or conferred under an arrangement for or in relation to any work and assistance including financial assistance.
2. Without prejudice to the other articles of this Directive, a service charge between related persons shall be considered consistent with the arm's length principle where:
  - a. it is charged for a service that is actually rendered;
  - b. the service provides, or when rendered was expected to provide, the recipient with economic or commercial value to enhance its commercial position;
  - c. it is charged for a service that an unrelated person in comparable circumstances would have

been willing to pay for if performed for it by an unrelated person or would have performed in-house for itself, and
d. its amount corresponds to that which would have been agreed between unrelated persons for comparable services in comparable circumstances.

3. A service charge made to a person shall not be consistent with the arm's length principle where it is made by a related person solely because of the shareholder's ownership interest in one or more other group members, including, but not limited to, for any of the following costs incurred or activities undertaken by such a related person:
  - a. Costs or activities relating to the juridical structure of the parent company of the first-mentioned person, such as meetings of shareholders of the parent, issuing of shares in the parent company and costs of the parent company's supervisory board;
  - b. Costs or activities relating to reporting requirements of the parent company of the first-mentioned enterprise, including the consolidation of reports; and
  - c. Costs or activities related to raising funds for the acquisition of participation in members of the group of related person, unless those members are directly or indirectly acquired by the first-mentioned person and the acquisition of benefits or is expected to benefits that first-mentioned person.
4. Where it is possible to identify specific services provided by a person to a related person, the determination whether the service charge is consistent with the arm's length principle shall be made for each specific service, subject to the provisions of Article 9 of this Directive.
5. Where services are rendered by a person jointly to various related persons and it is not possible to identify specific services provided to each of them, the total service charge shall be allocated among the related persons that benefit or expect benefit from the services according to one or more reasonable allocation keys, that:
  - a. take into account the nature of the services, the circumstances under which they are provided;
  - b. reasonably approximate the benefits obtained or that were expected to be obtained by the parties for which the services are intended;
  - c. relate exclusively to uncontrolled, rather than controlled, are based exclusively on uncontrolled transactions; and
  - d. are capable of being measured in a reasonably reliable manner.

Art.14. Transactions Involving Intangible Property

1. For the purposes of this Directive, transactions involving intangible property shall include, but be not limited to, licenses, sales and any other transfer, arrangement concerning or provision of intangible properties such as patents, copyright, formula, process, design, model, plan, trade secret, know-how, trademark and the like.
2. Determination of whether conditions in controlled transactions involving intangible property are consistent with the arm's length principle shall take into account the perspectives of both parties to the transaction, including, in particular, the pricing that unrelated persons, in similar circumstances, would be willing to accept.
3. In applying the provisions of Article 5 of this Directive to a transaction involving the transfer of

intangible property, consideration shall be given to any special factors relevant to the comparability of the controlled and uncontrolled transactions, including, but not limited to:

- a. the expected benefits from the intangible property;
- b. any geographical limitations on the exercise of rights to the intangible property;
- c. the exclusive or non-exclusive character of the rights transferred; and
- d. whether the transferee has the right to participate in further development of the intangible property by the transferor.

PART III – DOCUMENTATION

Art. 15. Transfer Pricing Documentation

1. A taxpayer must have in place contemporaneous documentation that verifies that the conditions in its controlled transactions for the relevant tax year are consistent with the arm's length principle.
2. Documentation shall include:
  - a. an overview of the taxpayer's business operations (history, recent evolution and general overview of the relevant markets of reference) and organizational chart (details of business units/departments and organizational structure);
  - b. a description of the corporate organizational structure of the group that the taxpayer is a member (including details of all group members, their legal form, and their shareholding percentages) and the group's operational structure (including a general description of the role that each of the group members carries out with respect to the group's activities, as relevant to the controlled transaction(s));
  - c. a description of the controlled transaction(s), including analysis of the comparability factors specified in Article 5 of this Directive;
  - d. explanation of the selection of most appropriate transfer pricing method(s), and, where relevant, the selection of the tested party and the financial indicator;
  - e. comparability analysis, including: description of the process undertaken to identify comparable uncontrolled transactions; explanation of the basis for the rejection of any potential internal comparable uncontrolled transactions (where applicable); description of the comparable uncontrolled transactions; analysis of comparability of the controlled transaction(s) and the comparable uncontrolled transactions (taking into account Article 5 of this directive); and, details and explanation of any comparability adjustments made;
  - f. detail of any industry analysis, economic analysis, budgets or projections relied on;
  - g. details of any advance pricing agreements or similar arrangements in other countries that are applicable to the controlled transactions;
  - h. a conclusion as to consistency of the conditions of the controlled transactions with the arm's length principle, including details of any adjustment made to ensure compliance; and
  - i. any other information that may have a material impact on the determination of the taxpayer's compliance with the arm's length principle with respect to the controlled transactions.
3. Documentation may be submitted in Amharic or English language.
4. Documentation for a relevant tax year is considered to be contemporaneous where it is in place at the statutory tax return's filing date.
5. Documentation shall be provided to the Tax Authority within 45 days of the written request

being duly issued by the Tax Authority.

6. The obligation of the taxpayer to provide this documentation is established without prejudice to the power of the Tax Authority to request additional information that in the course of audit procedures it deems necessary in order to carry out its functions.

PART IV – ADMINISTRATIVE PROCEDURES

Art.16. Corresponding Adjustments for Domestic Transactions

1. Where an adjustment is made by the Tax Authority under article 29(1) of the Income Tax Proclamation (No. 286/2002) to the taxable income of a taxpayer in relation to domestic transaction, then, the Tax Authority shall make an appropriate adjustment to the taxable income of the other party to the transaction.

Art.17. Corresponding Adjustments for International Transactions

1. Where:
  - a. an adjustment to the conditions of a controlled transaction is made by a tax administration of another country;
  - b. this adjustment results in the taxation in that other country of an amount of profits on which the party to the controlled transaction is a taxpayer in the Federal Democratic Republic of Ethiopia and has already been charged to tax in the Federal Democratic Republic of Ethiopia; and
  - c. the country proposing the adjustment has a treaty with the Federal Democratic Republic of Ethiopia that reflects an intention to provide for the relief of economic double taxation;

Then, the Tax Authority, after a request is made by the taxpayer in the Federal Democratic Republic of Ethiopia, shall examine the consistency of that adjustment with the arm's length principle. If the Tax Authority concludes that the adjustment is consistent with the arm's length principle both in principle and as regards the amount, it shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged to that taxpayer on those profits.

2. A request under sub-article 1 of this Article must include the information necessary for the Tax Authority to examine the consistency of the adjustment made by the tax administration of the other country with the arm's length principle, including:
  - a. the name, registered address and, where applicable, trading name(s) of the related person;
  - b. evidence of the tax residence of the related person;
  - c. the year(s) in which the adjusted controlled transaction(s) took place;
  - d. the amount of the requested corresponding adjustment and the amounts of the adjustment made by the tax administration of the other country;
  - e. evidence of the adjustment made by the tax administration of the other country and the basis for the adjustment, including details of comparability analysis relied upon and the transfer pricing method applied;
  - f. confirmation that the related person party will not, or is unable to, pursue any further recourse under the domestic law of the other country that may result in the adjustment made by the tax administration of the other country being reduced or reversed;
3. The request must be made within the applicable time period for making a request for the case

to be resolved by way of mutual agreement procedure under the applicable tax treaty.

Art.18. Relevance of the OECD Transfer Pricing Guidelines

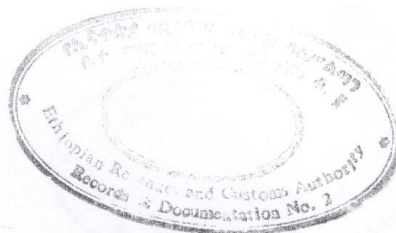
- 1.The Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) "Transfer Pricing Guidelines for Multinational Enterprises and Tax Administrations" are a relevant source of interpretation for this Directive, however, in case of any differences or conflicts with the Income Tax Proclamation (No. 286/2002) and this Directive, the Income Tax Proclamation (No. 282/2002) and this Directive will take precedence.

Art.19. Inapplicable Directives

- 1.Any directive or any provision of a directive, which is inconsistent with this directive, shall be inapplicable on matters covered under this directive.

Art.20. Effective Date

1. This directive shall enter into force as of 12 October 2015

የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን

የዋጋ ትልልፍ ያለባቸውን ጉዳዮች ዓመታዊ የማሳወቂያ ቅፅ

ይህ ማስታወቂያ የንግድ ሥራ ትርፍ ግብር እና የማዕድን ሥራዎች ገቢ ግብር ማስታወቂያ አካል ሆኖ ጥቅል “ዓለም አቀፍ ተፅዕኖ ያረፈበት ግብይቶች” በተገቢው /በሚመለከተው/ የሂሳብ ጊዜ ከብር 500,000 በላይ በሚሆን ግብር ከፋዮች መግለጫ አለበት፣ በተገቢው /በሚመለከተው/ የሂሳብ ጊዜ ጥቅል ዓለም አቀፍ ተፅዕኖ ያረፈበት ግብይቶች ዋጋ ለመወሰን የብድር ሂሳቦችና ካፒታል ግብይቶች የሚካተቱበት ሲሆን ገቢና ወጪ ሊካካስ አይችልም።

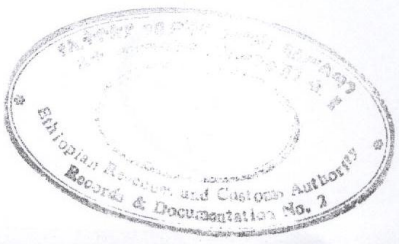
ትርጓሜ:

- “ዓለም አቀፍ ግብይት” - ማለት በታክስ ከፋይና ነዋሪነቱ በኢትዮጵያ ባልሆነ ሰው መካከል የሚደረግ ግብይት ነው።
- “በቋሚነት የሚሰራ ድርጅት” - ማለት በገቢ ግብር አዋጅ ቁጥር 286/1994 አንቀጽ 2 (9) ስር የተዘረዘሩትን መስፈርቶች የሚያሟላ ማንኛውም ሰው ማለት ነው።
- “ግንኙነት ያላቸው ሰዎች” - ማለት በገቢ ግብር አዋጅ ቁጥር 286/1994 አንቀጽ 2(4) የተሰጠውን ትርጉም ይኖረዋል።

1. የግብር ከፋይ ስም _____
2. የግብር ከፋይ መለያ ቁጥር (TIN) _____ የግብር ዘመን _____
3. የተወካይ ሙሉ ስም _____ ስልክ ቁጥር _____
4. የግብር ከፋይ/ድርጅቱ ዋነኛ የንግድ እንቅስቃሴ በዝርዝር ይገለፅ፤
.....
.....
5. የእናት/የእህት ድርጅት ዋነኛ የንግድ እንቅስቃሴ በዝርዝር ይገለፅ፤
.....
.....
6. በኢትዮጵያ ነዋሪ ያልሆኑና ቋሚ መቀመጫቸው በውጪ አገር የሆኑ ድርጅቶች በኢትዮጵያ ነዋሪ ከሆኑ ድርጅቶች ጋር የተደረገ ግብይት መረጃ፤
•

ግንኙነት ያለው ድርጅት/ሰው ስም	የግንኙነቱ/የዝምድና ው አይነት	የመኖሪያ አገር	ግብይቱ የሚፈጸምበት አገር*	አጠቃላይ የግብይቱ ዋጋ**

* ሕጋዊ ሰውነት ያለው ድርጅት ሲሆን፣ ድርጅቱ የተመሰረተበት አገር ሕጋዊ ሰውነት ያለው ድርጅት ባለበት ይሆናል።
** ገቢው እና ወጪዎች ሊካካሱ አይችልም።

7. በኢትዮጵያ ነዋሪ የሆነ እና የተጠቃለለ የዋናው (የእናት) ድርጅት ዝርዝር መግለጫ፤

	የኢትዮጵያ ግብር ከፋይ	ዋናው (የእናት) ድርጅት (የተጠቃለለ)
አጠቃላይ ንብረት		
*ቋሚ ንብረት		
የአጭር ጊዜ ዕዳ		
ሽያጭ		
ያልተጣራ ትርፍ		
አጠቃላይ ወጪ		
የሥራ ማስኬጃ ወጪ		
የተጣራ ትርፍ		

*መልሶ ለመሸጥ ያልተያዘ ንብረት፤

8. ቁጥጥር የተደረገበት ዓለም አቀፍ የገቢ እና የወጪ ግብይት ዝርዝር መረጃ፤

ዝርዝር	ግዥ/ ወጪ (በብር)	ሽያጭ (በብር)	የዋጋ ትልልቅ ማስተካከያ (ካለ)	በተዘጋጀው የዋጋ ትልልቅ ሰነድ የቀረበለት የግብይት ዋጋ በመቶኛ	የዋጋ ትልልቅ ዘዴ*
ግዙፋዊ ህልዎት ያላቸው ንብረቶች					
የተመረተ ዕቃ					
በምርት ሂደት ያለ ዕቃ					
ጥራ ዕቃ					
ሌሎች					
ኪራይ፣ ሮያሊቲ እና ግዙፋዊ ህልዎት የሌላቸው ንብረቶች					
ኪራይ					
ሮያሊቲ					
የንግድ ፈቃድ ወይንም የፍራንቻይዝ ክፍያ፤					
ሌሎች					

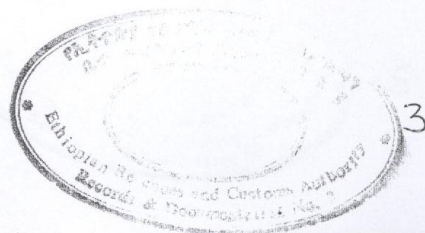

አገልግሎቶች					
ለሥራ አመራር					
ለአስተዳደራዊ					
ለማርኬቲንግ					
የምህንድስና፣ የቴክኒክ አገልግሎት፣ የግንባታ እና የመሳሰሉት					
ለጥናትና ልማት					
ለስልጠና					
ለኮሚሽን					
ለፋይናንስና ትራፒኖር					
ለሌሎች					
ለፋይናንስ					
ለወለድ					
ለዋስትና ክፍያዎች					
ለሊዝ ክፍያዎች					
ለአረቦን					
ለሌሎች					
ተመላሽ የተደረጉ ወጪዎች					
ለባለሙያ የተከፈለ ክፍያ					
ለውጭ እገር ዜጎች ሰራተኞች የወጣ ወጪ					
ድምር					

* ቀጥሎ ከተዘረዘሩት ይምረጡ:

- CUP — ቁጥጥር ያልተደረገበት ተገባሪ ዋጋ ዘዴ
- RPM — መልሶ የመሸጥ ዋጋ ዘዴ
- CPLM — የተጨማሪ ወጪ ዘዴ
- TNMM — የግብይት የተጣራ ትርፍ ዘዴ
- PSM — የግብይት ትርፍን የማከፋፈል ዘዴ
- OTH — ሌሎች ዘዴዎች

ማሳሰቢያ:- ለግብይቶች ከአንድ በላይ የዋጋ ማስተላለፊያ ዘዴው ተግባራዊ የሚደረግ ከሆነ፣ በአብዛኛው ተግባራዊ የተደረገው የዋጋ ማስተላለፊያ ዘዴን ይገለጻል።

9. ነዋሪነቱ በኢትዮጵያ ካልሆነ ግንኙነት ካለው ድርጅት የተገኘ ወይም የተሰጠ የብድር ዝርዝር መረጃ፤

(ሀ) ነዋሪነቱ በኢትዮጵያ ያልሆነ፤ ግንኙነት ላለው ድርጅት የተሰጠ ብድር

ግንኙነት ያለው ድርጅት/ሰው ስም	የመጀመሪያው ብድር መጠን	በዓመቱ መጨረሻ ያለው የብድር መጠን	ወለድ ያለው (የሌለው)

(ለ) ነዋሪነቱ በኢትዮጵያ ካልሆነ፤ ግንኙነት ካለው ድርጅት የተገኘ ብድር

ግንኙነት ያለው ድርጅት/ሰው ስም	የመጀመሪያው ብድር መጠን	በዓመቱ መጨረሻ ያለው የብድር መጠን	ወለድ ያለው (የሌለው)

10. ነዋሪነቱ በኢትዮጵያ ካልሆነ ግንኙነት ካላቸው ድርጅቶች ጋር ያለው ዝርዝር የካፒታል ንብረቶች ግብይት ሁኔታ፤

(ሀ) ነዋሪነቱ በኢትዮጵያ ካልሆነ ግንኙነት ካለው ድርጅት ጋር የካፒታል ንብረቶች ግብይት በማከናወን ጥቅም አግኝተዋልን? አዎ አላገኘንም

መልሶ አዎ ከሆነ፤ የግብይቱን አይነት ይግለጹ (ማሽነሪ ፣ የአክሲዮን ትርፍ ድርሻ፣ ግዙፋዊ ህልዎት የሌላቸው ንብረቶች እና የመሳሰሉት) እንዲሁም የግዥ ዋጋ የተወሰነበት ዘዴ ይገለጹ፤

.....
 .....
 .....

(ለ) ነዋሪነቱ በኢትዮጵያ ካልሆነ ግንኙነት ካለው ድርጅት ጋር የካፒታል ንብረቶች ግብይት ወቅት የንብረት ሽያጭ ተከናውኗልን? አዎ አላከናወንም

መልሶ አዎ ከሆነ፤ የግብይቱን አይነት ይግለጹ (ማሽነሪ ፣ የአክሲዮን ትርፍ ድርሻ፣ ግዙፋዊ ህልዎት የሌላቸው ሀብቶች እና የመሳሰሉት) እንዲሁም ሽያጩ የተከናወነበት አግባብ(ዘዴ) ይገለጹ፤

.....
 .....
 .....

11. ነዋሪነቱ በኢትዮጵያ ካልሆነ ግንኙነት ባላቸው ድርጅት ገንዘብ ነክ ባልሆኑ እና ካለ ምንም ጥቅም የማይረዱ ግንኙነቶችን በተመለከተ፤

(ሀ) ግንኙነት ካለው ድርጅት የተቀበሉት ወይም የተሰጠ ገንዘብ ነክ ያልሆኑ አገልግሎቶች፣ ንብረት (ግዙፋዊ ህልዎት የሌላቸው/ያላቸው) እና መብት ወይም ግዴታ አለ ?

አለ የለም

(ለ) ግንኙነት ላለው ድርጅት ጥቅምን ከግምት ያልስገቡት የተሰጠ አገልግሎቶች፣ ንብረት (ግዙፋዊ ህልዎት የሌላቸው/ያላቸው) እና መብት ወይም ግዴታ አለ?

አለ የለም

12. የንግድ ድርጅቱ በግብር ዘመን ውስጥ በንግድ ስራው ላይ ለውጥ አድርጓልን (የባለቤትነት ወይም የዘርፍ ለውጥ) ?

አዎ አላደረገም

መልሶ አዎ ከሆነ በዝርዝር ያብራሩት

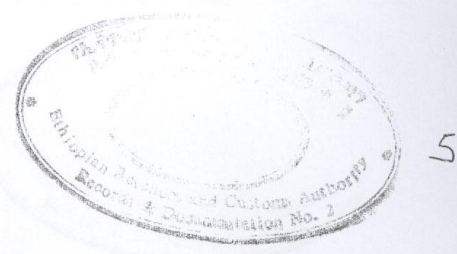
.....
.....
.....

13. የትክክለኛነቱ ማረጋገጫ

በዚህ ቅጽ ላይ የሰፈሩት ሁሉም መረጃዎች ትክክለኛና የተሟላ መሆኑን አረጋግጣለሁ።

የግብር ከፋይ (ወይም ተወካይ) ሙሉ ስም.....
ኃላፊነት .....
ፊርማ ..... ቀን .....

(ማህተም)

ETHIOPIAN REVENUES AND CUSTOMS AUTHORITY

TRANSFER PRICING DECLARATION

This declaration is part of business income tax & mining income tax Declaration and must be completed by those taxpayers with aggregate "international controlled transactions" exceeding 500,000 birr during the relevant fiscal period. In determining the aggregate value of international controlled transactions for the relevant fiscal period, loan balances and capital transactions should be included and income and expenses may not be offset.

Definitions:

- "International controlled transactions" - transactions with non-resident related persons or with foreign permanent establishments of resident related persons
- "Permanent establishment" - as defined in Article 2 sub – Article 9 of Proclamation 286/2002.
- "Related person" - as defined in Article 2 sub-Article 4 of Proclamation 286/2002.

1. Taxpayer's Name: _____

2. TIN Number: _____ tax period: _____

3. Contact person: _____ Telephone Number _____

4. Describe the taxpayer's principal business activities.

.....
 .....

5. Describe the principal business activities of the ultimate parent company and its consolidated group.

.....
 .....

6. Particulars of non-resident related persons with which the taxpayer had transactions with and resident persons with permanent establishments abroad with which the taxpayer had transactions with

Name of related person	Nature of relationship	Country of tax residence	Country of incorporation (where applicable)*	Aggregate value of transactions**

* In the case of a legal person, the country under which laws the legal person was formed

** Income and expenses should not be offset

7. Details of the performance of the Ethiopian taxpayer and the consolidated group of the ultimate parent company (where applicable).

	Ethiopian Taxpayer	Holding Company (Consolidated)
Total Assets		
Fixed Assets*		
Current Liabilities		
Turnover/Sales		
Gross profit		
Total expenses		
Operating expenses		
Net profit		

*assets that are not held for resale

8. Details of international controlled transactions that give rise to income or deductible expenses:

Category/Item	Purchases/Expenditure (ETB)	Sales/Revenue (ETB)	Transfer pricing adjustments (if any)	Percentage (%) for which transfer pricing documentation has been prepared	Transfer pricing method*
Tangible property					
Finished goods					
Goods in process					
Raw materials					
Other					
Rents, Royalties and Intangible property					
Rent					
Royalties					
License or franchise fees					
Others					

Services				
Management				
Administrative				
Marketing				
Engineering, technical, construction, etc.				
Research and development				
Training				
Commissions				
Financial and treasury				
Others				
Financial				
Interest				
Guarantee fees				
Lease payments				
Insurance				
Others				
Others				
Reimbursement of expenses				
Employment cost for expatriate employees				
other (not included expense elsewhere)				
Total				

* Please select from the following:

- CUP – comparable uncontrolled price method
- RPM – resale price method
- CPLM – cost plus method

- TNMM – transactional net margin method
- PSM – profit split method
- OTH – other method

Note - Where more than one method is applicable for a category of transaction, please specify the transfer pricing method applicable to the largest portion.

9. Details of loans to and from non-resident related persons:

(a) Loans to non-resident related persons

Name of related/person	Opening balance	Closing balance	Interest bearing (Yes/No)

(b) Loans from non-resident related persons

Name of related/person	Opening balance	Closing balance	Interest bearing (Yes/No)

10. Details of transactions with non-resident related persons of a capital nature:

(a) Did you have any transactions with non-resident related persons of capital nature in which you acquired interest in asset(s) (benefit or income)? Yes No

If yes, state the subject of the transaction (i.e. machinery, shares, intangible asset etc) and the method(s) used to determine the purchase price.

.....
 .....
 .....

(b) Did you have any transactions with non-resident related persons of capital nature in which you disposed of asset(s)? Yes No

If yes, state the subject of the transaction (i.e. machinery, shares, intangible asset etc) and the method(s) used to determine the disposal proceeds.

.....
 .....
 .....

11. Dealings with non-resident related persons involving non-monetary or nil consideration:

(a) Have you received from or provided to a related person any non-monetary consideration for the performance of services, transfer of property (tangible or intangible), processes, rights or obligations? Yes No

(b) Have you provided to a related party any services, transfer of property (tangible or intangible), processes, rights or obligations for which the consideration was nil?

Yes No

12. Is there any change in the business structure during the year (changes to ownership structure or other business restructuring)?

Yes No

If yes, please provide details.

.....
.....
.....

13. Taxpayer Certification

I declare that the above declaration and all information provided here-with is correct and complete.

Name of Taxpayer/Authorized agent .....

Designation: .....

Signature: ..... Date : .....

(Stamp)

